

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földmívelés Szövetség.)
Telefon: 11—35—62.
Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesz évre 4. félre 2, negyedére 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 45. szám.

November hó 7.

Nyolc oldalra

emeltük újra a Vasárnap terjedelmét. A Falu-Gazdaszövetség dícséretes áldozatkészsége segített hozzá, mert nélküle — a mai tornyom magas papírárok és a rendkívül alacsony előfizetési díjak mellett — saját anyagi erőnkől nem futotta volna.

Az oldalszám felemelésével egyidejűleg a lap beosztását is átcsoportosítottuk és kitűnő művésznünkkel: Gebhardt Tiborral, új rovatfejeket rajzoltattunk, hogy a lap külső formája is frissebb, változatosabb és tetszetősebb legyen.

A belső tartalom bővítésénél főleg az a cél lebegett a szemünk előtt, hogy a Vasárnap olvasóit is bevonjuk a lap elkészítésének munkájába, alkalmat nyújtva nekik arra, hogy törekvéseiknek és állásfoglalásaiknak megfelelő módon kifejezést adhassanak.

Rajta hát: legyen az olvasó egyszemélyben munkatárs is és vegye ki részét azoknak a nagyszabású kérdéseknek megvitatásából, amelyeket hétről-hétre napirendre tűzünk; másrészt pedig támogatson bennünket közérdekű kívánások és jogos panaszok papírra vetésével.

Nem lehet kétség afelől, hogy ez — az odaadással végzett — közös munka megtermi a maga egészséges gyümölcsét.

Sajtóperek

vannak napirenden, amelyeket azok ellen kell lefolytatni, akik politikai célok érdekében gyanúsításokkal, sőt vádakkal illetik a magyar közélet értékes vezető egyéniségeit. A sajtóperek egymásikában már el is hangzott az ítélet, amelyet ugyan megnyugvással fogad minden törvényisztező ember, mégis, az ítéleten túlmenően is tiltakoznunk kell az ellen a hangulatoktól és tekintélyromboló eljárás ellen, amelyet „szencáciohajhász felsorolásnak” bélyegzett a királyi ügyész is. Az egyik vádlott ugyanis jónak látta — ügyét veszve érezve — hogy világgá röpitse a nagy vádat, amely szerint a közélet mai vezető férfiai nem a köz, nem a nemzet, hanem saját egyéni érdekeik szolgálatában buzgólkodnak. Effele váddal illetve többek között Ivády Bélát, aki a Nemzeti Egység Pártja élén fáradszón munkálkodik a magyarság lelki egységének megteremtésén; Mayer Jánost, aki magasraívelt pályája egyetlen pontján és egy pillanatra

sem tagadta meg a falu kisembereivel való sorsközösségét és Schandl Károlyt, aki már a főiskola padjaiban résztvett a keresztény agrár Magyarorszáért folyó áldozatos munkában. Mindhármuk munkájának áldásos eredményeit érzi az ország egész agrárlakossága. A falvak kisembereinek hivatott vezetőibe vetett hite és bizalma elleni merényletet — ez a

különösen elszomorító, — „keresztény” és szélsőségesen „antiszemita” jelszavak leple alatt követték el. Mondanunk sem kell, hogy a szélsőségesen baloldaliak a markukba nevetnek, hálás szívvel köszönné meg az „antiszemita és keresztény” agitátornak, hogy helyettük a sárba cibálta a keresztény magyarság egész vezérkarát...

A tűzharcos-javaslat és a falu

Az országgyűlés a tűzharcos törvényjavaslat tárgyalásával kezdte meg újabb munkásságát. A törvényjavaslat — amint azt Röder Vilmos honvédelmi miniszter kijelentette — husz esztendővel a világháború után, súlyos örökségként, összefüggő törvénnyel kívánja rendezni a tűzharcos-kérdést, amely azonban ezzel a törvénnyel nem kerül le végleg a magyar közélet napirendjéről, mert

a kormány a pénzügyi lehetőségek alakulásához mérten a jövőben továbbmenő gondoskodásban kívánja részesíteni a tűzharcos-társadalmat.

A törvényjavaslat — melyet a Vasárnap már ismertett — elsősorban a nemzet nagy és őszinte erkölcsi elismerése, hála nyilvánítása a tűzharcosok iránt.

Egészen természetes, hogy azoknak, akik megállták helyüket a világháború különböző frontjain, a családjuk és maguk kenyereért állandóan folytatandó harc frontján könnyítékre van joguk. A javaslat bizottsági tárgyalása során több hozzászóló is kifejezte például azt az általános kívánságot, hogy

a magyar tűzharcosok nyolcvan százalékát kitevő földmívelés-tűzharcosok által is igénybevehető előnyöket kell biztosítani a volt katonáknak.

A falusi tűzharcosra ugyanis semmiféle előny nem származik abból, hogy a törvény állászerzésnél előjogokat biztosít számára; a saját élet- és körülményei közt felhasználható ked-

vezményeket kell ennek a rétegnek nyújtani. Ilyenek lennének például a lobbek között: az OFB- és FAKS-kölcsonók 5—10 százalékkal való csökkentése és a vitéségi érem-pótdíjak folyósítása.

Röder Vilmos honvédelmi miniszter a vita folyamán összefoglalta a tűzharcosok részére egyéb törvényes intézkedésekben már biztosított kedvezményeket. Így hivatkozott a földreform-törvényre, amely a tűzharcosok részére földhöz vagy házhelyhez jutásra nyújtott lehetőséget. A földreform-novella a katonai szolgálatot teljesített, nem önálló mezőgazdasági foglalkozású egyének házhelyhez, illetve földhöz juttatását tette lehetővé; a telepítési törvény pedig kimondja,

hogy a vitési rend tagjainak, a hadirokkantoknak, a hősi halottak és a hadigondozottak leszármazottainak az arany és ezüst vitéségi érmeknek kisbirtokban részesítésére törekedni kell, egyformán megfelelő jelentőségűnek

azokat kell ingatlanban részesíteni, akik a háborúban arcvonalbeli szolgálatot teljesítettek.

Ezenkívül egy 1932. évi kormányrendelet bizonyos adókedvezményeket biztosít a vitészeknek, hadirokkantoknak, az arany és ezüst vitéségi érmeknek és adomérsklést biztosít nekik a föld-, ház- és általános kereseti adónál; egy 1937. évi kormányrendelet pedig a földhöz és házhelyhez jutattottaknál az általános kedvezményen túl további 25 százalékos kedvezményt biztosít a hadigondozottaknak és a vitéségi érmeseknek.

A miniszter kijelentette azt is, hogy a tűzharcosok állampolgársági ügyeinek megkönnyítése érdekében lépéseket fog tenni, majd rámutatott arra, hogy

a vitéségi érem-pótdíjak évi 2.5 milliós kiadást jelentenek.

amit a pénzügyi kormányzat ma nem vállalhat, megígérte azonban a miniszter, hogy a kérdést állandóan felszínre tartja.

A törvényjavaslatot a bizottság elfogadta és annak tárgyalását a képviselőház november 4-iki ülésén megkezdte.

A mai éles gazdasági versenyben a szövetkezeti termelés a jövő!

Schandl Károly dr. a magyar agrárgondolat és különösen a szövetkezeti mozgalom egyik európai híró szószólója. „Földbérő szövetkezetek Magyarországon” című most megjelent tanulmányában ismerteti a nemzeti birtokpolitika egyik legjobban bevált módszerét, a földbérő szövetkezeteket.

A nagyon érdekes könyvecske bevezető részében az illusztris szerző

ismerteti azt a körtünetet, amely szerint az agrárellenes körök fokozott propagandával, földbirtokellenes agitációval iparkodnak megzavarni a magyar föld kisembereinek nyugalmát és elterelni a figyelmet arról, hogy

a nemzeti javak igazságosabb megosztása az ingótló közhatalmának és a földművelésének és jövedelmezőségének arányosítása útján lenne végrehajtandó.

Hangsúlyozza a szerző, hogy birtokpolitikát forradalmi uton megvalósítani nem lehet és ezért minden olyan agitáció, mely földosztást, radikális földreformot hirdet: veszélyeztetni a föld népének érdekeit. Ezzel szemben a nemzeti birtokpolitika megvalósítása — amelynek érdekében a Darányi-kormány a telepítési törvény beiktatásával hatalmas lépést tett előre — megerősíti az ország kisbirtokos-társadalmát. Jelentős birtokpolitikai te-

BESZÉLŐ SZÁMOK

Nagymagyarország területe 325.411 km² volt; ebből a trianoni békeszerződés elszakított 232.448 km²-t; Csonkagyarország-nak maradt 92.963 km² területe.

Nagymagyarország lakóinak száma az 1910. évi népszámlálás adatai szerint 20.886.487 fő volt; ebből a trianoni békeszerződés elszakított 13.271.370 főt; Csonkagyarország maradt 7.615.117 fő.

Ezekre a számokra időnként emlékeztetni kell minden magyart!

vékenység, amely egyuttal a legeredményesebb is:

haszonbérletek juttatása a földművelő kisembereknek.

— Ezen a területen találkozik — írja Schandl Károly dr. — a nemzeti birtokpolitikát folytató magyar állam az önégyes alapján haladó agrárszövetkezeti mozgalommal. A földbérleti szövetkezetek létesítése lehetővé teszi ugyanis, hogy a földbirtok tulajdonosa ne a föld kisemberek egész seregével tárgyaljon és kössön megállapodást, hanem egy jogi személlyel, a szövetkezettel állapodik meg. A szövetkezet emellett teljes anyagi és erkölcsi biztosítékot nyújt.

A Károlyi Sándor gróf által 1905-ben megindított magyar földbérleti szövetkezeti mozgalom rövid ismertetése során megállapítja Schandl Károly dr., hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekében és ellenőrzése mellett megalakult földbérleti szövetkezetek a legteljesebb mértékben megfeleltek a hozzájuk fűzött várakozásoknak, amennyiben egyfelől biztosítják a földbirtokos érdekeit, másfelől megerősítik és az évek során önálló birtok szerzésére képessítik a szövetkezetbe tömörült kisembereket és végül a felparcellázott birtok jó megmunkálását is biztosítják.

A földbérleti szövetkezeti mozgalom jogosultságát és sikerét a könyvben közölt kimutatás is igazolja. Eszerint

1936-ban 55 földbérleti szakcsoport működött az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelek-be tartozó szövetkezetek kebelében. A szövetkezetek összesen 28.937 kat. hold területet béreltek és ezen a területen 7108 kisember találta meg megélhetését.

A tanulmány azzal a megállapítással fejeződik be, hogy a mai éles gazdasági versenyben a magyar ember, természetének és gondolkodásának legjobban megfelelő: szövetkezeti termelés a jövő.

A kormányzó ajándékot küldött Hitler vezérnek

Hitler vezér és birodalmi kancellár október 28-án fogadta Sztójay Döme berlini magyar követet, aki átnyújtotta neki Horthy Miklós kormányzó ajándékát: egy negyvennyolc személyes evőeszközt, amelyet a herendi porcellángyárban készítettek.

Hitler szívélyes szavakkal köszönte meg az ajándékot és Horthy kormányzó szívélyes figyelmességét. Az evőeszközlet viszonzása annak az ajándéknak, amit Hitler vezér és birodalmi kancellár küldött Horthy Miklós kormányzóknak az év márciusi berlini gépkocsikilátás alkalmával egy Mercedes-Benz gépkocsi alakjában.

Falu-Gazdaszövetség

A Falu-Gazdaszövetség csereakciójával Dániában és Németországban, gazdaságladónak elhelyezett magyar gazdaságok a Szövetség ügyvezető-igazgatója, Teölgys István dr. vezetésével most érkeztek haza. A magyar gazdaságok feléves külföldi tartózkodásuk alatt mint családtagok vettek részt a gyakorlati munkában és ezenkívül alkalmuk volt megismerni az ottani fejlett gazdasárszerveleti és szövetkezeti élet eredményeit.

A Falu-Gazdaszövetség minden-szentek napján ezidén is hálás kegyellett zárandokolt el nagynevű alapítójának: Rubinek Gyulának és Meskő Pálnak sírjához és soha el nem múló emlékére jelöl koszorút helyezett a hantokra.

Olaszország világraszóló ünnepség keretében ülte meg a faszizmus diadalának, a Rómába vonulásnak tizenötödik évfordulóját. A nagyszabású ünnepségen Hitler német kancellár helyettesével, Hess Rudolfra képviseltette magát. Az ünnepség során a Duce hatalmas beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a faszizmus annyira megerősödött, hogy Olaszország megtámadása bárki számára kockázatos vállalkozás lenne. A faszista főerények: a kötelesegütudás, az áldozatközöség és a teljes önzetlenség. Rámutatott arra is, hogy a faszista Olaszországban az állam parancsol a tőkének, míg az ugynevezett demokratikus országokban a tőke parancsol az államnak. Olaszország jelszava egyetlen szó: „Béke!” A béke biztosítása érdekében el kell távolítani Európából a bolszevizmust, módosítani kell a békeszerződéseket és szükséges, hogy a német nép visszanyerje az őt megillető helyet az afrikai nap alatt.

Ezzel a kijelentésével Mussolini Németország ismételtlen kifejezésre juttatott gyarmati igényei mellett

foglalt állást, ami persze nagy ellenzéré talált azokban az országokban, amelyek Németország afrikai gyarmataiból részesedtek.

November 3-án összeült Brüsszelben (Belgium) az ugynevezett csendesóceáni értekezlet, amelyet a japán-kínai konfliktus ügyében hívtak össze. A tanácskozáson 19 hatalom vett részt, sajnos azonban, Japán távolmaradt és a fegyverek erejére támaszkodva kívánja befejezteni tényleg elállítani a világot. Az értekezlet Spaak belga külügyminiszter nyitotta meg s hangsúlyozta a világot fenyegető súlyos veszedelemeket és felkérte a konferencia tagjait: kövessenek el mindent a béke megmentése érdekében. Hasonló szellemben szölet Amerika, Anglia és Franciaország képviselője. Az olasz megbízott szerint hasznosabb lenne arra felhívni a két felet, hogy közvetlenül lépjenek egymással érintkezésbe. Az értekezlet lapunk zártakor még tart.

Itt említjük meg, hogy a japánok Sanghai körül és az északi fronton jelentős sikereket értek el.

A HÉT POLITIKAJA

Képviselőház

A képviselőház október 28-iki ülésén 25.000 pengót szavazott meg a Gömbös Gyula emlékét megőrkítő emlékmű céljaira, majd a Telepítési Tanács tagjaivá Teleti Mihály gróft és Hunyádi Ferencet, helyettes tagjaik Gyömrői Sándort és Némethy Vilmost választották meg.

A képviselőház ezután megkezdte a városi számvetéségi szolgálatról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A felszólalók sorában Brogli József a járási számvetési intézmény visszaállítása mellett sorakoztatott fel érveket.

Az október 29-iki ülésen a törvényjavaslat vitájához Széll József belügyminiszter szölet hozzá, hangsúlyozta, hogy a javaslat nem érinti az önkormányzat jogait. A Ház megszavazta a törvényjavaslatot.

Ezután áttértek a közlekedési kihágások helyszínen való megbírságotlásáról szóló javaslat tárgyalására. A javaslatnak, amely szerint a jövőben Budapesten a helyszínen büntetik meg, legfeljebb 10 pengőre, azokat, akik az utcai közlekedési rend ellen vétnek, a vidéki községek szempontjából is nagy jelentősége van. A Budapestre jóvó vidéki községeknek a jövőben pontosan alkalmazkodnia kell az utcai közlekedés rendjéhez és figyelnie a közlekedési rendőr jelzéseire. Széll József belügyminiszter a vita során hangsúlyozta, hogy a büntetések helyszínen való kiszabásának nem a megtorlás, hanem a községeknek saját érdekében való fegyelmezése a célja.

A Ház a javaslatot elfogadta, majd beterveztették a tüzharcos javaslatról szóló bizottsági jelentést.

A november 3-iki ülésen a Ház megkezdte a tüzharcos törvényjavaslat tárgyalását. Keményes János előadó megállapította, hogy a tüzharcosok többet érdemelnek annál, mint amennyit ez a javaslat nyújt számukra. Takács-Tolvay József gróf azt a kívánságát fejezte ki, hogy a falusi frontarcosokat házhelyek juttatásával is segítsék.

Az interpellációk során Tasnádi Nagy András államtitkár bejelentette, hogy a kormány a jövőben a tizenkét évvel idősebb, de tizenharmadik évüket be nem töltött tanulókat felveszi a középiskolákba. Fabinyi Tinamér pénzügyminiszter pedig közölte, hogy a kormány a köztisztviselők fizetésének szerény felemelését tervezi.

A miniszterelnök és külügyminiszter Berlinbe utazik

Darányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter november második felében, a német vadászati kiállítás megtekintésére Berlinbe utazik. A két államférfi ez alkalommal fogja viszonzni Göring porosz miniszterelnök és báró Neurath német külügyminiszter budapesti látogatását.

A Kuria elnöke: Törek Gyéza dr.

A Kormányzat az igazságügyminiszter előterjesztésére Törek Gyéza dr. m. kir. titkos tanácsost, a Kuria másodelnökét, a Kuria elnökévé, Huttás József kuriai tanácselnököt a Kuria másodelnökévé. Láng-Miticzy Ernő dr.-t, a szegedi kir. ítélőtábla elnökét pedig a budapesti kir. ítélőtábla elnökévé kinevezte.

Megerősített főispánok

A belügyminiszter vitéz Jákegy Ferenc dr. Veszprém vármegye főispánját, vitéz Imecs György dr. Szeged szabad királyi város főispánját és Kozma György Csongrád vármegye főispánját ebben az állásban megerősítette.

Uj titkos tanácsosok

A Kormányzat a miniszterelnök előterjesztésére Berczelly Jenő dr. igazságügyminiszteriium államtitkárnak és Vladár Gábor kir. kuriai tanácselnöknek a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemeik elismeréséül a magyar királyi titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Schandl Károly német beszámolója

Schandl Károly ny. államtitkár legutóbb beszámolókat tartott a somlóvidéki községekben, melyekben mindenütt nagy szeretettel fogadták a választók. Schandl Károly beszámolóban utalt arra, hogy az egész világon gazdasági föllendülés tapasztalható és a kormány igyekszik ebbe a mi csonka-országunkat is bekapcsolni, aminek azonban a közrend és a kalandmentes politika a feltétele. Darányi Kálmán miniszterelnök örökre beírja nevét a magyar mezőgazdasági szociálpolitikába, ha az öreg földműveseket megmenti a kegyelemkenyér keserű érzéséből. A falu helyzetének továbbfejlesztését szolgálja a miniszterelnök új terve: a falusi iskolagyerekek tejjel való ellátása, az iskolák és az utak továbbépítése és a mezőgazdasági munkásság jövedelmének fokozatos rendezése.

LAPZÁRTA

November 7-én avatják fel Nagyatádi Szabó István síremlékét

November 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor, országos ünnepség keretében avatják fel Nagyatádi Szabó István egykori kisgazdavezér síremlékét az erdőcsokonyai temetőben. Az ünnepségre leutazik Darányi Kálmán miniszterelnök nagyszámú képviselő kíséretében. Az ünnepi beszédet Mayer János ny. földművelésügyi miniszter, Nagyatádi Szabó István legbizalmasabb munkatársa és barátja, a kerület országgyűlési képviselője tartja. Az avató ünnepségen valószínűleg megjelenik Bethlen István gróf is, akinek Nagyatádi Szabó István hosszú éveken át kiváló munkatársa volt.

A barcsi választókerület, valamint Somogy vármegye teljesen felkészült az ünnepségre, hogy méltóképpen áldozzon nagy fia emlékének.

A szép síremlék a Mayer János elnökölte alatt álló bizottság gyűjtésének eredményéből a vármegye hozzájárulásával állították fel.

Megnyílt a szövetkezeti továbbképző-tanfolyam

November 3-án délután nyitotta meg Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója a Falu-Gazdaszövetség székházában a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége által rendezett IV. továbbképző tanfolyamot. Az előadáson a Falu-Gazdaszövetségét Mayer János ny. miniszter, a Szövetség elnöke képviselte. Schandl Károly dr. nagy figyelemmel meghallgatott megnyitójában vállalta a szövetkezeti mozgalom jelentőségét és rámutatott arra, hogy a most világszerte folyamatban lévő gazdasági átalakulás közepette a világhírű magyar szövetkezeti mozgalomnak, szövetkezeti szemlében képzett ifjuságra van szüksége. A megnyitó előadás elhangzása után Antal István dr. v. államtitkár és Ithrig Károly dr. egyetemi tanár tartották meg előadásait. A tanfolyam hallgatóinak száma ötvennégy.

Magyar-román egyezmény a kettős megadóztatások elhárítására

A magyar kormány és a román kormány megbízottai között legutóbb folyt tárgyalások eredményeképpen két egyezmény jött létre: 1. az egyenes adók tekintetében a kettős megadóztatások elkerülése céljából és 2. az adóügyi kölcsönös jogsegély tárgyában.

A két egyezmény, különösen a kettős megadóztatások elhárítását célzó egyezmény, azokat a méltánytalanságokat és adóserelmeket van hivatva megszüntetni, amelyek miatt évek hosszú során keresztül, mind Magyarország, mind Románia lakossága és gazdasági érdekeltiségei panaszkodtak. Az egyezmények beickelyezésük után fognak életbelépni.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia
ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Magyar világsiker: Szent-Györgyi szegedi orvos Nobel-díjat kapott

Szent-Györgyi Albertnak, a világhírű szegedi orvosprofessornak korszakalkotó husz éves tudományos munkásságát a Nobel-díjjal jutalmazták meg. A díj: 170.000 svéd koronát, aranyérmét és a legmagasabb elismerést jelenti. Szent-Györgyi professzor dicsőségében nemcsak Szeged városa és egyeteme, hanem egész nemzetünk és hazája is osztozik.

Nem Szent-Györgyi Albert volt az első magyar származású tudós, akit ez a világhírű kitüntetés ért. Zsigmondy Richárd, a kémikus, Lénárd Fülöp, a fizikus és Bárány Róbert orvos tanár Nobel-díjasok magyarországi születésűek, de mert munkásságukat külföldi egyetemeken végezték, az a

nemzet vallja és tartja ökel magának, amely kutatásaihoz módot és teret nyújtott. Zsigmondyt és Lénárdot a németek, Bárányt az osztrákok számára könyvelte el a tudós világ közvéleménye.

Szegednek és Szent-Györgyi Albertnek kellett következnie, hogy Csonkamagyarországra s a kis magyar nemzetre is ráiradjon a világ érdeklődése. A szijmagyar metropolis egyeteme izig-veérg magyar orvos tanárának a C-vitamin és Fumarsav körüli felfedezéseit jutalmazták. Megértjük Szeged örömét és büszkeségét és mély tisztelettel párosult magyar szeretettel üdvözlöljük a mi első Nobel-díjasunkat a magyar falvak nevében is.

Ki kapja meg a „Vasárnap Naptárt?”

Jelentjük olvasóinknak, hogy az 1938. évre szóló Vasárnap Naptár előállításai munkálatai serényen folynak és legkésőbb karácsonyig befejeződnek, úgy, hogy az ünnepekre valamennyi előfizetőnk asztalán ott lesz ez a pompás ajándékkönyv.

A Vasárnap Naptár-t karácsonyi ajándékként megkapja minden olyan előfizetőnk, akinek előfizetése legálább folyó évi december hó 31-ig rendezve van, vagyis, aki a naptárnak szétküldésének időpontjában nem lesz hátralékban. Ehhez a feltételhez minden körülmények között ragaszkodunk kell, éppen ezért kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy

legkésőbb folyó évi december hó 11-ig az előfizetési hátralékot címünkre megküldeni sziveskedjenek.

Az újonnan belépő előfizetők is megkapják az ajándéknaptárt, de csak abban az esetben, ha két pengővel legalább egy félre előfizetnek a lapra. Ez a kikötés mindazokra vonatkozik, akik november hó 7-ike után lépnek a „Vasárnap” táborába. Szükséges volt ilyen megszorítást tenni, mert a multban azt tapasztaltuk, hogy sokan csupán azért fizettek elő a lapra egy pengővel egy negyedévre, hogy naptárt kapjanak. Amikor azután a negyedév eltelt, nem utították meg az előfizetést. Azt hisszük, mindenki természetesnek fogja találni, hogy egy pengőért egy naptárt és három hónapig lapot adni teljes lehetetlenség.

Végül ismétlően és nyomatékosan kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy előfizetésüket mielőbb rendezni sziveskedjenek.

Magyar vigasság — német földön

A német földesur és előkelő vendégei magyar mezőgazdasági munkásokkal táncoltak

A földművelésügyi minisztérium Gazdasági Munkaközvetítő Hivatala tudvalegyen közel három ezer magyar mezőgazdasági munkást helyezett el Németországban hatvani munkára.

A magyar munkások németországi munkalehelyének nagyobbik fele eltelt már és a hazaérkezett levelek arról tanuskodnak, hogy

a magyar munkások minden más nemzetiségénél jobban megfeleltek munkahelyükön, jó hírnevet és megbecsülést szereztek fajtájuknak.

A német munkaadók nagyra értékelik és megértéssel viszonyozza a munkások ügyességét, buzgósgát. Az egyik nagy uradalomban például Szent István napján munkaszünetet rendeltek el, pénz-

jutalmakat adtak a munkásoknak, akik ezenfelül kalácsot és bort is kaptak.

Hasonlóan kedves és érdekes eseményről számol be a Szaradokpüspökből Németországba elszármazott Tóth Pál a hozzánk intézett és alább következő levelében.

— Kampffmeyer Kurt kegyelmes ur birtokán dolgozunk — írja Tóth Pál. — Az aratás bevégezése után magyar szokás szerint buzakoszorút készítettünk a kegyelmes ur részére, aki közölte, hogy a koszoru átvetésére családjával és berlini ismerőseivel ki fog jönni a tanya. Október 16-ra munkaszünetet rendelt el és rezsebandát küldött a munkások számára elé, ahonnan négyes sorokban, rózsákkal és diszappírral feldíszített serszámainkat vállunkra vetve, vonultunk fel, még pedig először az intéző lakásához. Itt Tóth Pálné magyarul szép köszöntő verset mondott, Isten áldását kérve Hitler kancellárra és Horthy Miklós főméltsóságára. A tolmács lefordította a köszöntőt, ezután az intéző vezetésével vonultunk az uraság kastélyához. A beköszöntés itt is úgy történt, mint az intézőnél, majd Tóth Pálné átnyújtotta a gyönyörű buzakoszorút a kegyelmes asszonynak.

A kegyelmes urnak, családjának és

vendégeinek annyira megtetszett ez a magyaros figyelmesség, hogy két nap, két éjjel tartó mulatságot rendezett. Sört, bort, italokat, hústelt és csokoládét osztottak szét közöttünk. A kegyelmes asszony és két lánya, valamint az intézőné szolgált fel.

Október 16-án éjjel a kegyelmes ur és családja zeneszó mellett közöttünk mulatott, a kegyelmes asszony

pedig felkérte Tóth Pált, hogy táncolja vele a magyar csárdást. A kegyelmes ur Stancsik Sándorné, sőt, gora pedig Tóth Pálné munkástársainkkal táncolt. A mulatság végén a kegyelmes urék nagyon szépen megköszönték és megtapsolták a magyaros mulatságot.

*
Eddig szól Tóth Pál munkástestvérlélek érdekes, megkapó és tanulságos levele.

A vármegyét porli elveszett vagyonáért egy földmives

Gémes Lajos tömörkényi földmives a háború alatt, 1916-ban, testvéreivel együtt kiskoru volt és gyámság alatt állott. Az árváknak néhány hold földből álló vagyonkáját az árvások kezelték. Az ingatlan alig hozott valamit, mert a föld gyenge minőségű volt. A gyám végre azt az előterjesztést tette az árvásoknak: járuljon hozzá a birtok eladásához, hogy a vételárból értékesebb ingatlan vegyenek. Az árvások hozzájárult a kérelemhez. A birtokot el is adták, de a vételáron nem egy másik birtokot vettek,

hanem az árvások felhívására a gyám a befolyt vételárát hadikölcsönbe fektette, amelyen aztán a gyám elveszett.

Az árvások később, amikor a kormány segélyt folyósított a hadikölcsönt jegyzőknél és a segélyezők nevének bejelentését kívánta, Gémes Lajos és testvérei hadikölcsönét nem jelentette be, amikor pedig Gémes nagykoru lett, hadikölcsönkötevényeit nem adta ki neki.

A földmives erre kártérítési pert indított Csongrád megye törvényhatósága ellen.

A törvényszék, majd az ítélőtábla elutasította a keresetet, de a Kuria

a tábla ítéletét feloldva, további tárgyalás tartását és újabb határozat hozatalát rendelte el.

A Kuria szerint ugyanis fennáll az eljáró tisztviselő felelőssége, mert az ingatlan eladását jóváhagyták anélkül, hogy egyidejűleg bekérték volna az új ingatlan vételére vonatkozó szerződést, ami által Gémes Lajos és testvérei, mint földmives szülők lezármazói részére, a vagyont ingatlanban megtartani elmulasztották és így kitélték őket a vagyonuk elvesztését eredményező károsodásnak. A hadikölcsönjegyzést tárgyaló felhívás nem tartalmaz olyat, hogy az árvák ingatlanra hadikölcsönjegyzés céljából eladható volna.

Gémesnek kártérítés iránti követelését elsősorban a mulasztó árvásokki tisztviselők ellen kellett volna érvényesítenie. Mivel azonban ezek már mind elhaltak, örököseik ellen kellett volna a földmivesnek kárkövetelését érvényesítenie a reájuk szállott hagyaték erejéig.

Ha azonban nincs hagyaték, akkor Gémes Lajos közvetlenül a törvényhatóságot perelheti,

mert ez esetben megállapítható annak felelőssége.

(Sz. Z.)

EZ A VÁD, — tessék védekezni! —

Nemrég egy előkelő fővárosi társaságban egy ur — aki hivatalosán fogva behatárolt foglalkozik falusi kérdésekkel — a következő kijelentést tette:

— A magyar földművelő gazdálkodása még ma is rossz és elavult. Göröcsösen ragaszkodik az egyoldalú gabonatermeléshez és elutasít minden mást. Egyszerűen azért teszi, mert a szemet csak el kell vetnie és aratásig semmi gondja vele. Ezzel szemben az ujjfata és okszerű gazdálkodás munkát, munkát és megint csak munkát jelent.

*
Ez a vád, tessék védekezni!

Igaz-e ez a súlyos vád, amely nem mond kevesebbet, mint azt, hogy házánkban a helyes gazdálkodás széleskörű elterjedése a magyar földművelő ma kacságán, kényelemszeretén, vagy — mondjuk ki kerekén — lustaságán török meg? Igaz-e ez? Ha igaz, miért van így és meg lehet-e változtatni?

Ha pedig nem igaz a vád, hanem csak jogosulatlan általánosítás, milyen okok bizonyították a kijelentés tarthatatlanságát?

Tessék cöfolni vagy beismerni! A válasz ne legyen több, mint amennyi egy nyílt levelezőlapon elfér. Tehát rövid, velős és nem mellébeszélő: olyan, mint a vád. A válaszok beküldését kérjük

legkésőbb november hó 17-ig.

A beérkezett válaszok alapján meg-hozzuk a felmentő vagy marasztaló ítéletet.

Decemberben megalakul a Légóltalmi Liga

Az Országos Légvédelmi Parancsnokság körültekintő és alapos munkával lefektette az alapjait az országos légvédelmi szolgálat szerveztetésének és november elején a Kormányzó fővédnöksége és József királyi herceg elnöksége mellett meg fog alakulni a Légóltalmi Liga, amelynek minden faluban megles a helyi csoportja. A teljesen politikamentes társadalmi egyesület minden magyar embert táborába szólit, kiköztája és kiképzji a társadalom legelőkelőbb rétegeit, hogy mindenki gondoskodhassék a maga és hozzátartozói életének és vagyonának megóvásáról.

ADÁS-VÉTEL

Vennék 16—18×4½-soros használt, de jókarban levő Kühne-, vagy Losonczy-féle kanalas sorvetőgépet. Ajánlatot ármezjelöléssel lehetöleg Szolnok, Csongrád vagy Békés megyéből az alábbi címre kérek: Kun László aranykalászos gazda, Mezőtúr, Felső-rész 541.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi tenyésztés

a törvényesen védett
Rákoshegyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULICZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-uca 84. Hsz. 2
Árak: Demijonálal Budapest
3 4 5 6 8 10 15 20

370 480 710 910 1080 16- 2120

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Minden hangszer
legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves
Reményi Mihály
hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.
Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Védett birtokosok november 15-ig jelentkezzenek!

A védett birtokok teherrendezésének részletes szabályait tartalmazó, július 18-án közzétett 5000/1937. M. E. számú rendelet értelmében a teherrendezésre igényjogosult gazdaadósok és hitelezők a teherrendezés céljára bejelentést kötelesek tenni. A bejelentés végső határynapja november 15-ében van megállapítva. Az érdekeltektől a gazdák és hitelezők tehát saját jól felfogott érdekében mielőbb tegyék meg az előírt bejelentést az adóhivatalkok mellett működő helyi bizottságnak.

A rendelet népszerű ismertetőjét tartalmazó füzetet a közelmúltban megkapta a „Vasárnap” valamennyi olvasója.

Három munkáskivánság

Az Országos Mezőgazdasági Kamara munkásügyi szakosztálya három pontban foglalta össze a mezőgazdasági munkásság érdekeinek védelmére szolgáló kivánságait: a munkabérek szabályozását kéri a részes munkabérekre is kiterjedően, továbbá a betegpótlás rendezését és az öreg-ségi biztosítás megoldását. A Kamara igazgatóválasztmány a hármas kivánságot magáévá tette és annak megvalósítását hatékonyan szorgalmazni fogja.

Tenyészkoca akció a hussertényesztés érdekében

A Nyugatmagyarországi Mezőgazdasági Szövetkezet október 28-án mutatta be a gazdasági intézmények képviselőinek azt a mintegy 600 yorkshire fajtaú sertés-tenyészkocát, amelyet a telepítési akció keretén belül tagjainak a szövetkezet kioszt. Bárczay Ferenc országgyűlési képviselő, a szövetkezet elnöke, beszédében ismertette a telepítési akció lényegét és gazdasági fontosságát. Marschall Ferenc földmívelésügyi államtitkár örömeinek adott kifejezést, hogy a Nyugatmagyarországi Mezőgazdasági Szövetkezet a hazai hussertényesztés érdekében ilyen hasznos eredményekkel kecsegtető akciót indított meg.

A Szövetkezet irodája: Budapest, V., Klotild-utca 10. szám alatt működik.

Mezőgazdasági gépezet tanfolyam Szegeden

A Duna-Tiszai Mezőgazdasági Kamara (Kecskemét) november 15-től december 7-ig Szegeden, az Állami Felsőiparisoknál (Mars-tér 7.) mezőgazdasági gépezet tanfolyamot rendez. A tanfolyamnak hallgatója lehet minden 18. életévét betöltött egyén, aki a cseplőgép üzemi karbantartásával és a vetőmagtisztítógépek kezelésével, valamint a traktorok kezelésével és vezetésével kíván foglalkozni. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen vagy írásban 15 P beiratási és tandíj egyidejű befizetése mellett november 12-ig a Kamaránál (Kecskemét, Rákóczi-ut 17—19. szám), vagy az Állami Felsőiparisoknál (Szeged, Mars-tér 7.).

PAPRIKA

kilója: osemge 4, édes 3.60, félédes 2.90, róza 2.20, erő 1.20 pengő. • Szállítást rendelő fizeti, szállítja utánvéttel!

Kozma János, Bátya, Pestmegye

A borpiac helyzete

A szüret idején legalább három héttel korábban következett be és az augusztusi esős időjárás, amely különösen egyes vidékeken a rothadás következtében igen nagy károkat okozott, még hozzájárult ahhoz, hogy a termelők igyekeztek a szüretet gyorsítani és a termésüket beraktározni, vagy értékesíteni.

Ennek következtében a kínálat által okozott nyomás az egyes piacokon rendkívül nagy volt.

Az állami intervenció a legnagyobb eréllyel lépett közbe, azonban működését késleltette, hogy a technikai berendezés a korai szüretkor még csak igen kis részben állott rendelkezésre. A gazdáknak sem volt meg a megfelelő bizalom és kitartás és amikor az intervenció technikai felszerelés hiányában valamely piacon csak egy pillanatra is lassította a vásárlást, a gazdák azonnal hajlandók voltak engedni, még akkor is, ha módjukban lett volna a szürettel várni, vagy a mustot elraktározni.

Ez a körülmény is azt mutatja, hogy — beleértve az új állami pincéket is — még mindig kevés a hordó az Alföldön és még közepes termés elhelyezésére sem elegendő.

A termésben az Alföld különböző vidékein nagy az eltérés és ezért nagyon nehéz megbecsülni az eredményt, azonban szakértők elbirálása

szerint 3—3.5 millió hektoliterre tehető. A minőségek szintén nagyon különbözök. Vannak egészen kiváló, magasfokú, zamatos, minden igényt kielégítő borok, de nagyon sok gyenge minőségű, alacsonyfokú bor is termelt. Ahol az intervenció működött, a szőlő ára kilogrammonként 7 fillér, a musté cukorkoromként 0.7 fillér volt. Az állami intervenció az egész szüretre keresztül, ahol arra szükség volt, működött, dacára az ideiglenes felkészültségnek. Most a piacon átmeneti csend uralkodik. A szeszifők már várják, hogy mikor kezdenek el a vásárlást a kormány által előírt 1.2 filléres málligandfokonként áron, amire az engedélyt a legközelebb. Ahol az intervenció működött, az exportőrök a jobbminőségű borokért, az előírás szerint 1.3 fillért fognak málligandfokonként fizetni a termelőnek.

Miután az exportület most elég erős, remélhető, hogy ezen az oldalon is nagyobb mennyiségek kerülnek előadásra. A termelőknél az Alföldön néhány helységben elég nagy készletek vannak, de korántsem olyan nagyok, hogy ezeket a szeszifők és az exportkereskedelm rövidesen meg ne tudja ritkítani. Ezzel szemben a Dunántulon és az északi vidékeken a készletek kimondottan kicsinyek, úgyhogy egyáltalában nincs kizárva idén az, hogy az Alföldről más északi szőlőtermelő vidékre borokat fognak vinni.

ÉRTÉKESÍTÉS:

Sertés

A Hangya közli, hogy Németország felé bármely mennyiségben szállítható darabonként legalább 120 kg súlyú fiatal, prima mangalica vagy keresztezett sertés, amelyért vasutra állítva kg-ként 95 fillért kaphatnak a gazdák.

Bécsi kivételre elfogad bizonyítható értékesítésre, vagy telepkezési felkutatásával fix vásárlás útján is a gazdától darabonként legalább 170 kg súlyú fiatal, prima mangalica hízott sertést, legalább 40 darabos tétel esetén.

Budapesti piacra bármilyen minőségű sertést elfogad bizonyítható értékesítésre. Kisebb tételért teherautót is küld.

Szarvasmarha

Állandóan vásárol 450 kg-nál nehezebb, pirostarka ökörtintő, továbbhizalás céljára. Tíz-huszdarabos tétel jelentése esetén bevásárló megbízottat a helyszínére küld.

Foglalkozik drezdai, bécsi és flumel piacra hízott szarvasmarhák értékesítésével bizonyítható alapon:

a) Drezdai piac igénye: legalább 650 kg-os, telthúsú és jóminőségű, ötvennél nem idősebb hízott tinó, illetve hízott ökör. Ha ilyenekből egy közigazgatási járás több községből is legalább 10 darab egyszerre berakható, abban az esetben a tulajdonos neve és lakhelyének közlése mellett felhívásra készséggel eljár értékesítési megbízás esetén a marhák drezdai felülbizsgálás és kiállításra ügyében. Berakáskor módjában van a várható érték 80 százalékát előlegül kifizetni.

b) Bécsi piac igénye: darabonként 7 métermagasánál nehezebb, öt-nyolco éves, pirostarka, minél zroszraabb kihizalt ökör. Szállítási igény bejelentése péntek berakási nap előtt legalább nyolc nappal

szükséges. Szállítható egyszerre legalább 8 darab.

c) Flumel piac igénye: darabonként 550—650 kg súlyú, pirostarka, teljesen kifejlesztett, hízalt ökörtintő vagy tiszó. Legszívesebben veszi a piac a négy marhafoga; rendelkezés állatokat, de általában kívánatos, hogy az állat ne legyen teljesen kiváltott. Szállítható egyszerre legalább 16 darab marha.

Érdeklődők forduljanak vagy a legközelebbi Hangya állatértékesítő telep kezelőjéhez, vagy pedig közvetlenül a központhoz (Budapest, 4. postafiók 109. címen, sürgős esetben telefon 187—890 szám alatt, vagy táviratilag Hangya, Budapest, címre.

Pulyka

A Külkereskedelmi Hivatal felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy az angol piacon a magyar pulyka akkor értékesül a legjobban, ha az angol közönség azt a minőségét kapja, amelyet keres.

Decemberig általában a jérce-pulykát vásárolják, a karácsonyi fogyasztás viszont főleg pulykakakasa szorítkozik. Újévtől kezdve az angol piac újra a jérce-pulykát keresi.

Ennek megfelelően tehát a gazda saját érdekében cselekszik, ha pulykanévelését három csoportban viszi a piacra. December 1-ig pulykaállományának mintegy negyedrészt értékesítse a gazda és ha lehet, kizárólag csak jérce-t adjon el. December 15—18-ig adja el a gazda pulykaállományának körülbelül felét, az összes kakasokat, január elseje után pedig a maradékot hozza a piacra.

A pulykaértékesítés ilyenén való beszállítással megvan még az a nagy előnye is, hogy a gazda érdeklődésében nem egy piac, hanem három piac esélyt hazánálja ki. Régi tapasztalat szerint ugyanis

jó árat csak úgy lehet elérni, ha a gazda nem egyetlen egy piacra hozza fel áruját, hanem classija és az értékesítést több időpontban végzi.

Baromfi és tojás

Az Országos Ármegállapító Bizottság október 30-án tartott ülésén a következő minimális termelői bevásárlási árat állapította meg: 65 csirke és tyúk 90 fillér, hízott kacska 94 fillér, hízott liba 100 fillér, pulyka 90 fillér, gyöngyös 105 fillér, tojás 138 fillér kg-ként.

Hagyma

A hagymakivétel ellenőrzésére alakult bizottság legutóbbi ülésén megállapította, hogy a magyar vöröshagyma az angol piacon továbbra is emelkedő áron kerülhet el. A Bizottság egyhangúan határozott, hogy a kivétel lebonyolításával megbízott szervnek október hó 31-től kezdődően a vöröshagymáért minimálisan q-ként 12.10 pengőt kell a termelőnek fizetnie. Minthogy a jelenlegi külföldi eladások a most megállapított ár felett q-ként 1.06 pengő összegű tartalékolást is lehetővé tesznek, a Bizottság úgy határozott, hogy ebből a tartalékból a lebonyolítással megbízott szerv azon hagymakereskedőit átvett hagymamennyiségek után eszközöl árkiegészítést, mely mennyiségeket a folyó élethez az akkori értékesítési helyzetnek megfelelően q-ként 3.50, illetőleg 3.60 pengőért vásárolta. Az ár ezenkívül a tételnek a fenti alap terhére q-ként 4 pengőre fog kiegészítést nyerni.

ANGORASZOVETSÉG

Szövetségünk újabb tenyésztő tagjai általános érdeklődnek a törzkönyvezéshez szükséges állatmegjelölési módokat felől. Újabb közöljük tehát, hogy az állatmegjelölés módját eddig ismeretlen legmegelőzőbbek találjuk, az angol mód szerinti lágybőrűsítést vezetik be. A lágybőrűsítés 8—12 hetes korban teendő fel a nyulak hátsó lábára, a könyök fölé felhuzva. Ezen a lágybőrűsítés a tulajdonos neve (vagy nevének kezdőbetűje) — vagy esetleg a telep elnevezése) évszám és az állat sorszáma. Ennek a lágybőrűsítés 10 mm átmérőjűnek kell lennie az angolánál és így később sem le lehet venni, sem rá nem tehető. Ilyen lágybőrűsítés megrendelhető Szövetségünknek az érte jéről összeg előzetes beutalásával. Teljes névvel, évszámmal és a kívánt sorszámmal (például 1—100) darabonként két fillér; a teljes név helyett csak a név kezdőbetűivel darabonként 8 fillér. Ugyanakkor a lágybőrűsítésnél felül még 30 fillér küldendő be a gyűrűk szállítási költségére. A kívánt lágybőrűsítés a megrendelés után körülbelül egy hétre kerülhet le szállításra. Minden rendelésnél kérjük jelezni, hány kis állatból és hány nagy állatból van szó, mert a megjöv nagy állatok számára olyan lágybőrűsítést kell készíttetni, amely nyitott és a rátevés után összehajtható, mert a kész zárt lágybőrűsítés a nagy állatok lábaira már nem mennek föl.

Már most felhívjuk tenyésztő tagjaink figyelmét arra, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a jövő év tavaszán, március hó 23. és 28-ika között rendez meg a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásárt. Szövetségünk ez évben vett részt először az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállati kiállítás kiállításán és az alkalmakkal a legszébb érkező és anyagi sikert érte el. Termékek szerint a jövő tavaszi országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásáron Szövetségünk még nagyobb keretek közt rendez meg tenyésztő tagjai állatvásárral egybekötött bemutató kiállítást. Kivánatos tehát, hogy azok a tenyésztők, akik ezen a legnagyobb kiállításon részt kívánnak venni, már most megtegyék előkészületeket a legszébb tenyészállatok kiállításával és azoknak megfelelő gondos előkészítéssel.

Angoratenyésztők figyelmébe!

Külföldre való utazásom miatt, fajtiszta állataimat olcsón eladom. Kapható még néhány darab vér-fertésztésre kiválóan alkalmas bak és emse, valamint teljesen jó állapotban levő kretrecek.

HÁDEL OLGA, Budapest, VII., Erzsébet-körút 38., földsz. 6.

SZÖVETKEZETI IGAZSÁGOK

„A magyar mezőgazdaságnak nemcsak haladása, gyarapodása, hanem pusztá létezése is szoros kapcsolatban van az egyes termelési ágazatok szövetkezeti szervezésével. — Gazdáinknak fékezni kell egyéni hajlamaikat és alkalmazkodniuk kell a szövetkezeti irányításához.” (Mayer János.)

„A kevesek támogatása a nagy többség kárára, a tehetősebbeknek való kedvezés a gyengébbek érdekeinek mellőzésével: olyan közéleti irány, amely sokáig nem tarthatja magát. — A szövetkezeti mozgalom legalkalmasabb a közérdek védelmére.” (Schandl Károly.)

KIS VASÁRNAP

KICSI MESE

Csacsi és a farkas

A csacsi vidáman legelt a réten. Egyszer csak látta ám, hogy egy gonosz farkas oldalog feléje. Nyilván azzal a szándékkal, hogy felfalja.

A csacsinak nem volt már ideje a menekülésre, hát hirtelen sántának tette magát.

Mikor a farkas odaért, kérdezte tőle:

— Mitől sántultál meg?

A szamár nyögve felelte:

— Jaj, tüske ment a lábamba. Jó, hogy jöttél. Vizsgáld meg és ha tudod, huzd ki, legalább nem sérti meg a torkodat, ha engem felfalasz.

— Szívesen — felelte a farkas és gondosan vizsgálni kezdte a csacsi lábát, hogy a tövist megjelje.

Erre várt a csacsi. Mikor a farkas legjobban vizsgálódott, teljes erejéből képen rugta, úgyhogy fele foga kirepült. Akkor aztán, míg a megszedült farkas magához tért, upre pult, úgy elvágtatott, mint a szélvész.

A farkas keserves képet vágott ehhez: megoldáshoz és föltette magában, hogy ezental nem lesz orvos, hanem — farkas.

MÉZES JÁNOS.

Apró uers

Ne bántsd a virágot ...

Ferike, Ferike,
Ne bántsd a virágot,
Ha letöröd: megölsz
Véle egy világot.

Szive van a fűnek,
"Ánák és virágnak,
Szépszüvi kisgyermek
Senkinek nem árthat.

Állatot ne kínozz,
Ne üss madárfészket:
Az igazi bátor
Védi a gyengébbet.

Virág, madár, minden
Számon van itt tartva,
— Légy jó! s meglásd, megláld,
Ki mindnyájunk Atyja.

SZÁMADÓ ERNŐ

Fejtörő

Ki hordja Magyarországon
a legnagyobb kalapot?
(Akinnek legnagyobb a feje.)

Legujabb szabadalmu dugattyu nélküli
gyümölcsfapermetező készülék

Nincs benne bór, gumi, sem fém dugattyú. Nem romlik, nem kopik, szerzám nélkül, szabad kézzel szétszedhető. Használható bármilyen edényből, vagy háti putnyból, utóbbi esetben egy rossz permetezőgéppé tartály is alkalmas; belül ónoztva is kapható. Kérjen díjtalan leírást a „Vasárnapi”-ra való hivatkózzal.

Gyártja:

Takács Károly

ny. MÁV előjáró.

BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 24.

Telefon: 2-906-79.

A FALUSI OTTHON

Védjük az egészségünket
addig, míg nem vagyunk
betegek!

Az egészség olyan kincs, amelyet csak akkor kezdünk becsülni, amikor már nincs — állapítja meg egy régi magyar mondás és bizony sok igazság van ebben. Egészséges életmódot kell folytatnunk, a tisztaságra, rendre gondot fordítanunk, ha azt akarjuk, hogy egészségesek maradjunk. A betegség elleni védekezésnek egyik legfontosabb feltétele, hogy állandóan jó levegőn legyünk. Csodálatos dolog, hogy a falusi ember, aki tavasztól késő őszig szép időben, napfényben, esőben, sárban, szélben a szabadban tölti el csaknem minden idejét, a legjobban fél a friss levegőtől, mielőtt beáll a hidegebb idő. A lakását nem szellőzti, ablakot nem nyit, sőt néha még a téli re is szögezi és ha nincs odakünni dolga, el nem mozdul szívesen a kemence mellől. A kisgyerekek egész nap bent ülnek a fűlledt, elhasznált levegőjű szobában, nehogy megfázzanak, holott ott a megfázásnál sokkal nagyobb bajt szenvedhetnek, tele lévő levegő betegségsírakkal.

Helyes, ha meleg ruhával és fűtött helyiséggel védjük magunkat a hideg ellen, de ne puhtsuk el testünket és ne feledjük el, hogy a szellőzeten, rosszlevegőjű szobában való tartózkodás, összecsúfolódás legbiztosabb talaja a tüdővész terjedésének. A gyermekeket hidegben is engedjük ki, jól felöltöztetve, az udvarra játszani és este, lefekvés előtt szellőztessük ki a lakást, mert egész éjjel ugyanis alaposan elhasználjuk benne a levegőt. Reggel az ágyeműt rakjuk szét és nyissunk ki lehetőleg egyszerű minden ablakot, mert akkor a levegő gyorsabban kicserélődik, anélkül, hogy kihülne a falak. Ha sokan

vagyunk a szobában, napközben is szellőztessünk egyszer-kétszer néhány percig, különösen ebéd után, hogy az ételszag ne maradjon a szobában. Mosakodásra, ruhaváltásra télen is gondot fordítsunk, mert a piszok nem melegít, csak elősegíti a betegségeket. Különösen ügyeljünk arra télen, hogy ételmaradékok, hulladékok ne maradjanak a lakásban, mert azok a zárt, fűlledt levegőben hamar szétbomlanak és terjesztik a bacillusokat. Általában jegyezzük meg, hogy a friss levegő egészségünk legjobb öre, barátja s a tisztasággal, helyes test-éssel a betegségek ellen legjobban felvértezhetjük magunkat!

Kánya Terézia

Magyar konyha

Borsólevés csipetével. A borsót hideg vízben felvesszük és lágyra főzzük, aztán áttörjük húsvél, egy kis vajjal, petrezselyemzöldjével és vörösharomddal rántást készítünk, befőzzük és úgy tálaljuk be.

Szalonnás káposzta. Egy darab szalonnát kockára vágva lábasban megpirított; ekkor egy szép fél káposztát finom szálarak felvágunk, megszökünk és zsírba tesszük. Kis törött borsot és ecetet adva hozzá, puhára pároljuk és néhány kanál tejfőlével azzalra adjuk.

Almafejtűt. Öt savanyu almát meghámozza, apróra vágunk és cukorral mindaddig pároljuk, míg kásászerű lesz. Ekkor két vajaskiflit reszelünk meg morzsának és egy kis tejfel nedvesítjük meg. 9 deka finomra tört diót ugyanannyi tört cukorral keverjük össze, aztán adjunk hozzá egy aprított citromhéjat, 7 deka habbá vert vajot, két egész tojást és négy tojás sárgáját, egyenként és jól elhabarva s akkor még az almakását is hozzáadva, habarjuk felőlről át; végül négy tojásfehérjéből verjünk kemény habot és azt is adjuk hozzá. Vajjal és morzsával meghintett formába öntve, lassu tűznel süssük meg a felujtat és cukorporral behintve, tálaljuk.

Növényeink bokrosodása

A bokrosodás a fűnemű növényeknek, így gabonaféléknek az a tulajdonsága, hogy a csirának legalsó büttyéből a főhajtás mellett több rügy tör elő, melyek bizonyos idő alatt ugyancsak szárat és a szár hegyén kalászt nevelnek. A gabonaféléknek bokrosodása tehát hasonlít a fák elágazásához — azzal a különbséggel, hogy míg a fák a törzs bizonyos magasságából indítják ki ágait, addig a fűnemű növények mindjárt az első büttyéből, mely a talaj felett helyeződik.

A bokrosodási hajlam növényfajonként eltérő; így leginkább hajlamos erre a rozs, utána az őszi árpa, már kevésbé a buza és zab, legkevésbé a tavaszi árpa. De egyazon faj keretén belül fajtánként is változik a képesség.

A bokrosodásra a tenyészfeltételek is igen nagy befolyással vannak.

Minél ritkábban vetjük a gabonaszemeket, tehát minél nagyobb földterület áll rendelkezésére egy-egy magból kihajtott növénynek, annál jobban bokrosodik az.

Jobban bokrosodnak a gabonafélék így erőben lévő, trágyázott talajban. Kedvező a folyamatnak a csapadékban hiányt nem szenvedő, cnyhe, meleg időjárás is, míg a hideg vagy túlmelegedő idő gátat vet neki.

Végül nagyobbfokú bokrosodásra számíthatunk akkor, ha korán vetünk és ha a kapálék vagy töltőgetjük a gabonaféléknek sorközét.

Az általunk termelt gabonafélék kedvező viszonyok között tehát 1 magból 5—6 hajtást és mindegyiken

egy-egy kalászt, s így összesen 5—6 kalászt is tudnának fejleszteni. De ezt a képességüket a mi éghajlatunk alatt nem tudjuk hasznunkra fordítani. Az olyan tó ugyanis, mely ilyen erősen elbokrosodik, az lassabban érleli kalászeit s így a magvak a nálunk korán beköszöntő forró nyári napokon megszorulnának. Ezért nem is öhajtjuk a tulságos bokrosodást és nem gyakoroljuk az erre vezető ápolási munkákat (kapálás, töltőgetés), hanem megelőgünk azzal, ha egy tövön 2—3 egészséges szár hoz ugyanannyi egészséges, teltszemű kalászt.

A buza „ezerszem” sulya

Vetésnél a nagyobb szemű búzából többet kell vetni, mint az apróbb szeműből. Hazai viszonyaink között egy kat. hold földre 2.5—3 millió búzaszemmet számítnunk, hogy a vetés sűrűsége a legmegfelelőbb legyen. Ezért szoktuk megállapítani a buza „1000 szem sulyát”. Ha például 1000 búzaszem 35 gramm, akkor 1 millió szem 35 kg, 3 millió szem 105 kilogramm. Az ilyen búzából tehát kat. holdanként 105 kg vetőmagot kell vetni. Feltéve természetesen, hogy a buza csiraképessége megfelelő. E tekintetben nem szokott hiba lenni, kivéve, ha a buza a keresztmetszeten kicsirázott, vagy ha nedvesen került a magtárra és ott befűlledt. Erősen bokrosodó buzafajtákból és korai vetés esetén valamivel kevesebb vetőmag is elegendő, mintha gyengébben bokrosodó fajtát vetünk, vagy ha a vetéssel kissé megkésztünk. Nagyon jó erőben lévő talajnál, ahol a növényzet fejlődése igen erőteljes szokott lenni, 3 millió szemnél szintén kevesebb kell vetetnünk.

Magkocák kiválasztása

A kocák tejtermelése sokkal nagyobb, mint amennyit kicsi csecseiknek terjedelméből sejteni lehet. Ugy magyarországi, mint külföldi vizsgálatok azt igazolják, hogy az angol kocák 3—5 liter, a mangalicák 1—3 liter tejét termelnek naponta. Az egyedi különbségek tehát igen nagyok; innen van, hogy egyik kocának malacai jól fejlődnek, a másiké elcsenevedésnek. Indokolt tehát megfigyelni, hogy — egyenlő számú malac mellett — melyiké szzebbek s ennek malacai közül kiválasztani magkocákat. Természetesen a nagy tejelő-képességű koca teje is apad, ha nem kap elegendő takarmányt. Helyes elm, a kocák adagját a szoptatandó malacok száma szerint mérni. Egy-egy malacra 1/2 kg abrakot kell számítani!

A répa betakarítása

Ha a répabetakarítás alatt reggelenként erősebb fagyok jelentkeznek, akkor csak annyi répat szedjük ki naponként, amennyit egyuttal be is hordhatunk s bekazalozhatunk fagykárosodás nélkül. A földben levő leveles répa aránylag erősebb fagyokat is kibír, a kiszedett s leveleiről megfosztott répa azonban könnyen károsodik a fagyok következtében. Amit tehát a kiszedett répából esetleg nem hordhatunk be még aznap, feltétlenül a földjén kupacba kell rakni s a kupacokat leföldelni. Ha pedig hirtelen beálló télies idő következtében répánk megfagyott, ne késlekedjünk azt répa-vágókon a lehető legelővőbb idő alatt felapítani s a felaprított répat bevermelni, besavanyítani. Ezzel az eljárással módunkban áll a fagykárosodást igen jelentékeny mértékben csökkenteni.

Téli káposzta eltartása

A téli káposztát eltartás előtt ne dobáljuk, mert az ütődés helyén a fejek rothadnak. A külső zöld, elálló levelek leszedése után a fejeiket esetleg télen is járható — alacsony, esetleg félig a földbe süllyesztett helyiségekbe rakjuk, amelyekben a legnagyobb hidegben sem sülved a fagy-pont alá. Itt gerendákon, hézagosan felfektetett deszkákon egy méter magasságu gúlákra rakjuk őket és a fagyok beálltáig a helyiséget szellőztetjük. Időnként a fejeiket meg kell vizsgálni s a rothadó leveleket eltávolítani.

Visszafizetési halasztás
kérhető vetőmag-kölcsönre

A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy azoknak a 200 kat.-holdon ululi gazdáknak, akiknek az idei termését nagyobb elemi károk sújtották s akik igazolni tudják, hogy tavaly igénybe vett vetőmag-kölcsönüknek most esedékes visszafizetése anyagi romlásukat vonná maga után, egy évi kamatmentes halasztás engedélyezhető vetőmag-kölcsönük visszafizetésére az illetékes pénzügyigazgatóság véleményezése és igazolása alapján.

Féláru jegykedvezmény a
baromfikiállításra

A budapesti Országos Tenyész- és Haszonállatvásártelenen (X., Pongrácz-út) nemzetközi baromfikiállítás lesz november 26-tól december 1-ig. A féláru jegy váltására jogosító igazolvány ára 1 P 90 fillér, amely a kiállítászt rendező Baromfitermesztők Országos Egyesületénél (Budapest, IX., Üllői-út 25) megrendelhető. Az igazolványt november 24—december 4-ike között lehet Budapestre oda és vissza utazni.

MINDEN UJ
ELŐFIZETŐ a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

November hó

7 VASÁRNAP

Engelbert, Rezső

8 HÉTFŐ

Gottfried

9 KEDD

Tiv. dar

10 SZERDA

A. András, Luther

11 CSÜTÖRTÖK

Márton

12 PÉNTEK

Márton, Jónás

13 SZOMBAT

Szaniszló

Hold változása: első negyed 11-én.

Halottak napja

A halottak nagy fogadónapján a temető sokkal népesebb, mint a város. Az ünneplők sokasága lepi el. Virág, méces, gyertyafény, kegyelemes ima, megilletődött megemlékezés. A százezernyi tömegekben unneppő, feketeruhás küldöttségek keresik fel a nemzet elhunyt nagyjait: *Kossuth Lajos, Gombos Gyula, Rubinek Gyula* sírját. Művészek, tudósok elkötözték büszkeségeiket. Hadizvegyek, árvek az elhunyt hősök sírjait. Csend és megilletődöttség mindenütt. Ünneppő, amelyen az élők hódolnak a holtak előtt. Minder más ünneppőnél szebb és meghatóbb: az *élmulhatatlanság jelképe, az örök szeretet megvalósulása...*

Itt említjük meg, hogy a *Falu-Gazdaságvéglet* elhunyt igazgatójának: *Balogh Gyulának* sírjára koszorút helyeztet a gyásznapélyen.

A reformáció emlékünnepe. Október 31-én, vasárnap, az egész protestáns világ megünneplelte a reformáció négy századik évfordulóját. Délélt minden istentisztelet helyen hálaadás és könyörgés volt. A Kálvin-téri református templomban dr. Ravasz László püspök, a Deák-téri evangélikus templomban pedig Raffay Sándor püspök prédikált. Az istentiszteletek után Budapest protestánsai a Pesti Vigadó termében gyűltek össze az ott rendezett nagyszabású emlékünnepeken, amelyen megjelent Darányi Kálmán miniszterelnök és felesége is. Az ünnepség *Tasvádi-Nagy* András államtitkár megnyitó beszédével kezdődött, majd *Révész Imre*, debreceni egyetemi tanár tartotta meg ünneppő beszédét.

Százezer gyermeket bérmlt eddig a herceprímás. Dr. *Serédi Jusztinián* bíboros-herceprímás a *dómosi plébánián* most szolgáltatta ki a bérmlás szentestét. Különös érdekesség volt ennek a bérmlásnak, hogy a herceprímás szék elfoglalása óta *itt bérmlta meg a főpásztor a százezeret gyermeket: Pinter Imre gazdasági ismételtőlki tanuló, akinek bérmlási emléképet sajátkezőleg írta alá a bíboros-herceprímás és pénzbeli jutalmát is adott a fiúnak.*

Filléres gyronvatok. Az Államvasutak igazgatósága november 7-én, vasárnap a következő filléres gyronvatokat indítja: *Budapestről Pécsre, Miskolcra, Gyulára és Balassagyarmatra; Debrecenből* (Szerecsen át) és *Miskolcra Egerbe.*

A háztartási vándortanfolyam október 19-én tartotta ünnepélyes záróvizsgáját *Kisomborban*. A vizsgán 23 hallgató tett tanulságot arról, hogy a háztartás és gazdaság minden ágára kiterjedő ismeret szerzett. A tanfolyam további működését *Deák Erzsébet* és *Kovács Margit* vezetésével *Időmérés* és *húscsont* folytatja.

Meghalt a görögkatolikus püspök. Október 29-én éjjel *Nyíregyházán* szívizélhűdés következtében váratlanul elhunyt a hajduudorogi görög szertartású katolikus püspök egyházmegye főpásztora: *Miklósy István* megyéspüspök, életének 81-ik évében. A pápa 1913-ban nevezte ki püspökké. Mint új egyházmegyéjének első főpásztora, ideiglenes székhelyül *Debrecen* választotta. De mindjárt a munka elején a magyar nemzet ellenségeitől küldött bomba három hivatalnokát zúzta halálra és többeket súlyosan megsebesített. A merénylet után *Nyíregyházára* költözött és ez lett az egyházmegye végleges székhelye. A háború perze darabokra szaggatta az egyházmegyéjét. Székhelyén a legutolsó napokig is zavartalanul végezte püspöki funkcióit és egyházmegyéje kormányzatát. A püspök holttestét a nyíregyházi görög-katolikus templomban ravatalozták fel; temetésé november elsején ment végbe óriási részvétellel.

A Gárdonyi Társaság új tagja. A Gárdonyi Társaság legutóbb tartott tisztújító ülésén tagjai sorába iktatta, eddig kifejtett irodalmi munkássága elismeréséül *Patkó Olivér* író és zeneszerző (Okány).

Püspökszentelés Esztergomban. Az esztergomi bazilikában október 28-án magasztos egyházi szertartás között, szentelte fel *Serédi Jusztinián* bíboros-herceprímás *Meszárosi Zoltán* püspökké, akit XI. Pius pápa a közelhulmban nevezett ki sinespei választott püspökké és a bíboros-herceprímás segédpüspökké. A püspökszentelésre teljesen megtelt a hatalmas méretű székesegyház.

Három lövélte került egy elvetélt esny. Az elhunyt hét egyik napján, Budapestben, az Amerikal-ut 8. sz. ház előtt az uttest világtárára szolgáló villamoslámpa zsinórját ismeretlen tettesek elvették. A villanyórát keresztben fektet az uttesten. *Béres Mihály* kocsis egylovas súlyosan megsebesítet herkecsijával arra hajlott. Nem vette észre a villanyórát, a lovak ráléptek és a villanyáram három lovat agyon-sújtott, a negyediket pedig súlyosan összehajlítta. *Béres Mihály* is villanyáram-ütést kapott, de csak könnyebben sebesült meg.

Egy magyar bányamunkás szerezetlenül járt Franciaországban. A franciaországi anizsi bányában október 2-án történt bányarobbanásnak három halottja és kilenc súlyos sebesültje van. A súlyos sebesültek egyike *Döczi József* 34 éves magyar bányamunkás.

Három verseskönyv

Kunföldy-Majerszky János: Emlekelt utján. Keszthely. *Kunföldy-Majerszky* János olvasónk már jól ismerik. Most egy 32 oldalas könyvecskében foglalta össze költeményeit. Ha a felsorakoztatott versek fölött szemlélt tartunk, ismét megállapíthatjuk, hogy *Kunföldy-Majerszky* János tehetség. Formanyelve és mondandója egyaránt értékes és figyelemre méltó. Egy szebb világ felé vágó, de a döntő csatára bátoran és fiatalon is sokszor csalódott lélek arra néz reánk verseiből. Egyetlen vigasza, mint írja, hogy Krisztussal találkoztok az utján. Több önbizalmat és több erőt kívánunk *Kunföldy-Majerszky* Jánosnak és örömmel várjuk bátrabb, újabb verseit.

Gaal Ferenc: Verseik. Budapest. A kegyetlen élet ellen bátran áll ki *Gaal* Ferenc. Vidám vándor, amint maga írja „*koldusnékes*”, kinek elkeseredése sokkal több, mint hangulat. Beszélgettel jár az életben és a jövő szemébe „*újító hit-*” néz. Ebben van az ereje. Egy „*azértis-*” élet” a 6. élet. Kívánjuk, hogy győzzön. Megérdemli.

Keresztes Károly: Dalol a szivem. Nagykőrös. A három verselő között ő a leggyengébb. Sem mondandója, sem formanyelve nem mértékült. Nagyon a kezdet kezdetén van s így sehol sem ment az indulás décentióitól. Keresztesnek meg sokat kell tanulnia és a kiváló magyar költőkön nemeselednie, míg megírja az első — igazi versét.

S. E.

Egy osztrák páter varázsvesszővel keresztet vizez Máriagyűdön. A máriagyűdi kegyelemhely viz nélkül szűkölködik. Ezért felkérték P. *Csucsek* Antal osztrák ferences házfőnököt, hogy varázsvesszős vizukatát végezzen. Az osztrák páter kísérlete eredményteljes volt, amennyiben megállapította, hogy a renház gazdasági udvarán álló ösrégi és eltömött kut, amelyet eddig már 54 méterre mélyítették, bőséges vizet fog szolgáltatni, ha további 12 méterrel mélyítik. Azt is megállapította a forráskutató, hogy a víz déli irányból húzódik a község felé, amivel megkönnyítette a községi kut létesítésének tervét.

Egy magyán főbelátte magát egy föld-birtokos. *Szatan* János konchái földbirtokos feleségül vette *Mikula* Mária amerikai magyar szépségkirálynőt, akit — mint a szépségverseny győztesét — az amerikai magyar Népzsava utaztatott hazra az óhazába. *Mikula* Mária többnapos parti tartózkodás után csesanyjának szállójába, *Minaji* községbe utazott rokon látogatásra. Itt megismerkedett *Szalay* Jánossal, aki röviddel utána feleségül vette. A családi boldogság azonban nem tartott sokáig a fiatalok között. Nézeteltérések és féltékenységi jelenetek vezették egymást, amelyek annyira elkeverítették a fiatal férj szívet, hogy több ízben öngyilkossági kísérletet követelt el. Október 30-án sikerült az öngyilkosságot végrehozni. Délélt kiment a mezőre. Egy szénakazal tejleire mászott fel, megnyújtotta maga alatt a szénakazal és aztán főbelátte magát.

Négy embert meggyilkolt egy részeg társaság. Az egyik konstancai (Románia) matrőzkocsmban a borzalmas vérengzés történt. Részeg matrőzök beállították a kocsmába és bort követeltek. A kocsmáros megtagadta az ital kiszolgáltatását, mert látta, hogy a matrőzök máris erősen be vannak rugva. A részegek erre nekiesetek a kocsmárosnak, késekkel összezúrták, majd leugrátk a fejét. A pincéretet a részegek besorozták az egyik kis szobába és ott mind az ötöt lemészárolták. A gyilkosok közül hatot sikerült letartóztatni.

Nótázás után — halál. *Tóth* Zoltán lakos ittas állapotban barátaival hazafelé tartott. Belesett az utmenti árokba és amikor barátai ki akarták emelni, rájuk szólt, hogy ne rendelkezzenek vele, majd *via nóta*-szóba kezdett. Barátai erre magára hagyták. Másnap reggel az árokban holtan találták. Szívizélhűdés érte meg.

Egy csendőr agyonlötöte előjáróját. *László Géza* csendőr október 28-án *Erdősoknyán* két revolverlövéllel megölte volt felettesét, *Boldog* József csendőrtörzsmestert. *László* régebben Erdősoknyán teljesített szolgálatot, de több ízben botrányosan részeg volt s ezért *Boldog* feljelentette felettes parancsnokánál. A feljelentés folytán *László* lefokozásra és a csendőrség kötelekeiből való eltávolításra ítélték. *László* a gyilkosság után *Szigetvárra* gyalogolt és ott két községi rendőr egy aüsmérsénél megtalálta. A gyilkos szembeszállt a rendőrökkel. Dulakodás támadt, amelynek során *Hosszu* János rendőr revolverét használta és *László* a fején megsebesítette. Ekkor ért a helyszínre a községi csendőrfőnök. *László* a csendőrrökkel is szembeszállott, mire *Süts* csendőrtörzsmester szuronyát használta *László*-val szemben. Csak így tudták megfékezni és megbilincselve a szigetvári kórházba szállítani. A gyilkos csendőr állapota súlyos.

Oroszlánok néztek — egy nyulat. Egy lengyel városkában rémületet okozott az a hír, hogy a város határában táborozó vándorekruszból kitört egy oroszlán. A lakosok bezárkóztak a házaikba, eltorlaszolták a bejárásokat s az ablakok mögött rettegve lesték, hol tűnik fel a sivart király. Rendőrség és katasztrófás vonult ki oroszlánvadászatra. A kereszt vadállatot hába hajszolták. Helyette azonban az egyik kapu aljában rátaláltak egy rémületen kuorgó — nyulra. Senki sem tudja, hogy néztek — oroszlánok. A város lakossága kifóttul az utára és vad hajszában öltözött a szerencsétlen állatot. Amikor elfogták, nyomban agyonlötözték és aztán vad-vevrekedés kezdődött a vadászok között a szakmány — börtört.

Veszélyes a csók?

Egy amerikai tudós professzor vegyészemponatból elemzte a csókot és pontosan meghatározta, mennyi benne a víz, a klor, a magnézium, a vas, a foszfor, az alumínium és — a bacillus. Érdekes vizsgálatának adatait közölte is a nyilvánosság és Amerikai közvéleményben most nem kis pártja van annak, hogy a csók fertőző és veszélyes az emberi egészségre.

Nem ismerjük személyesen a tanár urat, sem a felgátsa mellett károskodó amerikai hülyeket és urakat, de annyit mégis gondolunk rájuk, hogy a legnagyobb valószínűség szerint az emberi korhatárunk abban a legfelsőbb fokában leledzenek, amelyben a csókot már feleslegesnek, egészségre károsnak, bacillus-terjesztőnek szeretik hirdetni vegyelműs nélkül is. Mert hogy az emberiség fiatalabb része továbbra sem igen fog a professzor ur megállapításával törődni, az egészen bizonyos.

Mi sem tagadjuk, hogy a csók veszélyes lehet, mert bizony nagyon sokszor vége van utána a legényi gyöngyöletnek. Nem ritkán az ember dereka vagy bokája épségének is. De hogy bacillus-féle a legény, aki a ragyogó szemű leány cseresznye-ajakáról csókot kap, ezt az aggodalmat csak megmosolyogni tudjuk. Bizuk csak rájuk! Nincs a világnak az a bacillusa, amely az igaz szerenciem tüzeiben el ne pusztulna. Legfeljebb a szerelmek halálnak meg, ha egymást meg nem csókolhatnák. Ez az igazság, tanár ur!

M. J.

Az állatkerti majmok három óra alatt szédítették új házukat. A főváros város-gazdasági bizottságának legutóbbi ülésén szavazták, hogy az állatkerti majomházat átépítették de az építkezést oly rossz volt, hogy amikor a majmokat beengedték a helyiségekbe, azok három óra alatt szédítették mindent. Az építkezés költsége 40—50.000 pengő volt. A város szigorú vizsgálatot rendelt el ebben az ügyben.

Melankó utótte agyon a molnárt. Október 29-én, délután a szolnoki daráló malomban kukoricát őröltek. *Péter* István 58 éves molnár figyelt, hogyan rakják zsákba a kukoricát. Eddig meg nem állapított módon a forgó malomkereket előtört. Az egyik hatalmas kő *Péter* fejére zuhant és agyon-sújtotta.

Egy kis mesely

Feleség: Mit szeretnél reggelire, Drágám, kávét vagy teát?

Férj: Ha az, amit tegnap adtál. Szívesebben, kávét volt, akkor jobb szeretnék teát. De ha tea volt, akkor kávét kérek.

Minap egy idősebb gazda jelent meg egyik alföldi városunkban a városháznál. — Jópapot kívánok. — Mit kíván bátyám? — Itt lehet kapni azt a legénységet bizonyítványt? A fiúnak kellene.

— Talán szegénységű gondol? — Nem azt kérem, van annak egy kis földje meg mlegymás. Azt kellene bizonygatni, hogy nincs asszony a háznál. — Szóval nőtlenségi igazolványt akar? — Azt hát, ha ugy híjják, mi csak után így tudjuk. Legény a fia, oszt azt kell igazolni.

Egy nagyon elköltő éteremben vacsorához ül egy ur és szalvátát köt a nyaka köré. A tulajdonos felháborodva magához hívja az egyik pincéret és ezt mondja neki:

— Siessen ahhoz az urhoz és mondja meg neki, persze olyan tapintatosan, ahogy csak tudja, hogy nálunk ilyesmit nem szokás csinálni.

A pincér odamegy az ur asztalához és így szól:

— Mit parancsol, uram, borotválkozni, vagy haját vágatót?

— Miért nyomod minden reggel a Peci archoz a seprűt? — kérdezi az ifjú férj feleségétől, aki néhánynéhonyan kislányt babusgatja.

— Azt akarom, hogy hozzászokják a bregypapa csókjához.

Rövid
történet

HÁROM ASSZONY IRTA: NYÁRY ANDOR

A VASÁRNAP I. versenye: verspályázat

A béres leverte kötényéről a fűzfavessző-maradványokat, felkelt az alacsony székéről, a kosarat az asztalra állította, szemét örömmel legeltette rajta, aztán felsóhajtott: — Hála Isten kész a kosár!

Felesége felé fordult és széles jókedvében körülhözlegte: — Mondd te is, hogy: hála Isten!

Az asszony éppen a lisztet szitálgatta a sarokban. A hízelgő sző igen jól esett neki, már a szája is nyílt, hogy férje kívánságának eleget tegyen, de amit mosolygós szeme az urára vetődött, agyán titkos gondolat suhant át s pillanat alatt hatalmas változáson ment át. Vállat vont s a szíves szóra nagyon durrucásan felelt:

— Minek mondjam?
— Hát azért, — tréfálkozott az ura — hogy te is hállalkodj.
— Más dolgom is van, mint a hállalkodás.

Es szaporán pofozta a szitát. Az ember kissé megsértődött: — De nehezre esik a szó!
— Nem lehet az embernek mindig jókedve, — felelte a menyecske foghégyről.
— Hát ahhoz olyan nagyon jó kedv kell, hogy valaki azt mondja: hála Isten? — kérdezte a béres sötéten.

A menyecske megriszálta a derekát: — Olyan is előfordul.

A béres megmégésedet: — Mondd, hogy: hála Isten!
— Nem mondom!
— Nem mondom?
— Nem!

A „hála Isten“-nek az lett a vége, hogy a béres a székéről lekapta a léztameregető kanalat s az asszonyt olyan istenigazában helybenhagyta, hogy maga is belemelegedett.

A fura eset híre a kasznár fülébe is eljutott. Jót mosolygott a bolond házaspáron, aztán ebédnél elmesélte az esetet a feleségének és hozzátette:

— Ugy-e, te mondanád, hogy: hála Isten?

A kasznárné előbbi mosolya eltűnt, a homloka ráncba verődött, csak úgy, mint a béresné az előbb és vállat rándított:

— Nem mondanám én!
A kasznár nagyot nézett:

— De, ha én kérnék rá, hogy mondd?

— Ugyan, ne beszélj ilyen ostobaságokat! Hagyj békén ezzel a „hála Isten“-nel!

A „hála Isten“-ből akkora zivatar kerekedett, hogy a dörgése messze kihallatszott a puszta. A puszta tulajdonosa, a báró, éppen akkor ment el a kasznárakás előtt, mikor a kasznár-pár felett leghevesebben tombolt a zivatar. Mikor megtudta, hogy miről van szó, nagyot nevetett.

Alig várta, hogy haza érjen, a feleségénél bejelentette magát és elmesélte neki a mulatságos esetet. Aztán főuri illedelemmel megkérdezte:

— Ön, ugyebár, bárónő, mondaná, hogy: hála Isten?

A báróné fehér arcán titkos árnyékok sötétedtek, aztán hirtelen vállat vont:

— Nem mondanám én!
A báró majd hanyatt esett:
— Nem mondaná?
— Persze, hogy nem!
— Miért?
A báróné idegesen toppantott:
— Ugyan, ne untasson ilyen ostobaságokkal!

— Engedjen meg, bárónő... ha ön is annyira megkötö magát... mint a kasznárné...

A báróné felugrott:
— Elég volt! — rikácsolta.
— Nem elég, hogy untat, még meg is sértett!

Es toporzékol, kiabált, a diványpuffokat hajigálta s a „hála Isten“-nek az lett a vége, hogy a báróné csomagoltatni kezdett, mert elhárította, hogy holnap az ura ellen megindítja a válópört.

Egész nap csomagolt. Estefélén azonban hirtelen abbahagyta a csomagolást. Agyába lekudzhefetlen gondolat csöppent:

— Miért nem monda a kasznárné az urának, hogy „hála Isten“?

— Átment a kasznárnéhoz. A kasznárné a diványon ült, gondolkodott. A báróné megkérdezte tőle:

— Mondja, lelkem, miért nem monda maga a férje kérésére, hogy: hála Isten?

A kasznárné akadozott, vonakodott:
— Én nem tudom, bárónő. Mikor a férjem elmesélte, hogy a béresné mennyire húzódott a „hála Isten“ kimondásától, úgy éreztem, hogy ebben valami jó rejlik és nem mondtam.

A báróné elgondolkodott:
— Hívjuk ide a béresnéét és kérdezzük meg tőle.

A kasznárné kapott az ajánlaton s a béresné megjelent a két asszony előtt. Nagyon elpirult, mikor meghallotta, hogy miről van szó. De a bárónő erősen ostromolta:

— Miért nem monda az ura kérésére, hogy: hála Isten?

— Azért nem mondtam, mert... próbára tettem, hogy szeret-e az uram...

A báróné szíve megdobbant:
— És megtudta?

A menyecske szaporán lélegzett:
— Hogyne, kérem!... Ugy megvert a léztameregető kanállal, még a csontom is ropogott bele.

A báróné furcsán nézett az asszonyra:
— Ez olyan nagy boldogság?

— Ez nem, — pirult el a menyecske — az volt a boldogság, ami utána jött... Az uram kérelt, hogy meg tartottam magam, aztán — édestitkosat sóhajtott s a szeme kitüzesedett — mikor kibekültünk...

Elhallgatott s a távolba meredt. A báróné erősen lélegzett, a kasznárné szintén. A lelkük mélyén szunnyadó vágy kivirágzott és egymásra néztek... Majd beültek a szobájukba s mikor hallották, hogy a férféjük jönnek, nagyon-nagyon durrucás arcot csináltak s úgy tettek, mintha igen-igen haragudtak volna...

A jövő esztendőben ünnepli a kereszténység világraszóló magyar ünnepeinek közepette Szent István királyunk halálának kilencszázéves fordulóját. A Vasárnap tehetséges és szépszámu költőgárdája akkor hódolna a nagy király és államalapító emlékének legméltóbban, ha nemesveretű, kifejező és szép magyar sorokból font versközorut helyezne képzletben a Szent Király épen maradt Jobbja és koronája elé.

A Vasárnap alkalmat kívánva nyújtani erre a nagyszerű tiszteletadásra, felszólítja költőgárdájának valamennyi tagját: **vegyen részt a verspályázaton.**

A verseny feltételei a következők: A költemény fejezze ki,

hogy mit jelent a mai magyarság számára Szent István? A vers terjedelme legfeljebb 30 sor lehet; a versforma szabadon választható. A pályamunkák beküldésének végső határpárja

folyó évi december hó 15-ike.

A pályamunka fölé a következőket sor kell írni: A „Vasárnap“ verspályázata. Alája pedig ezeket az adatokat: név, foglalkozás, életkor, község, utolsó posta és megye.

A három legjobb pályamunkát a bírálóbizottság egyenként

tíz-tíz pengő jutalomban

részíti, természetesen csak abban az esetben, ha a pályázó előfizetőnk sorába tartozik.

A mi költőink

Fohász

Istenem,
Adj nekem nagy, erős hitet,
Mert igaz
Életre csak az hevithet.

Istenem,
Adj két tisztán látó szemet,
Hogy lássam
Mindennütt a jót s a szennyet,

Istenem,
Adj nekem erős két kezet,
Hogy tudjam
Megvívni a gyengébbeket.

Istenem,
Adj nekem erős, lágy szívet,
Hogy tudjak
Megbocsátani mindenkinek.

KAPORNAKY GYULA
(Szomoróc)

Hej, mikor még...

Hej, mikor még szellőjárta puszta
pásztorokdalt,
Örömterhes jókedvemben parasztdalt
dudoltam,
Sugárcsókot osztó napnak én voltam
a párja,
Az elcsókolt vágycsókoknak soha nem
volt ára.

Ugy élttem ott, mint egy király álom-
palotában,
Nyájam fölött uralkodtam elnyújt
szürruhában.
Egész puszta az enyém volt, meddig
szemem látott,
Illatáról ismertem én minden vad-
virágot...

MISÁK FERENC (Budapest)

Kis ibolya későn jöttél...

Néha, olykor hó alatt is viríthat az
ibolya.
Olykor-olykor borult arc is felderül-
het mosolyra.
Kis ibolya késve jöttél, vagy tán
nagyon is korán.
Ki tudja, hogy miért van így...
csak az Uristen talán.

Néha, olykor fáradt szívben meg-
születnek az álmodok.
Elroppen mind... valamennyit csak
temetgetni járok.
Az ibolya elhervad, ha elmúlik a
meleg nyár,
De a lelkünk nem hiszi el: valakit
hív, folyton vár...

GYUTAY ISTVÁN
(Magyarszerdahely)

Találja ki!

1. Mikor írták alá a trianoni béke-
szerződést (év, hónap, nap)?

2. Mikor halt meg nagyatádi Szabó
István (év, hónap, nap)?

Tessék felelni a fenti két kérdésre.
A levelezőlapra irt válaszokat a Va-
sárnap szerkesztőségének címére
(Budapest, V., Báthory-utca 24.)
kell küldeni tíz napon belül. Elkésve
érkező válaszokat nem veszünk fi-
gyelembe. Jutalom:

öt darab ötpengős!

Kisorsoljuk öt olyan olvasónk kö-
zött, aki mindkét kérdésre helyes
választ küld; előfizetőbarunk tagja
és előfizetési díj-hátraléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését
és eredményét a 48-ik számban tesz-
sük közzé.

A 42-ik számban között rejtvények he-
lyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Fénykép. 2. Pontrejtvény:
Tüköralbák. 3. Szórejtvény: Vesztés.

Megejtették: Vezér Emil, ifj. Vágh
János, ifj. Domonkos Pál, ifj. Fogas János,
Kiss Jolán, Vass Mór, ifj. Garab
Imre, Niklai István, Csizmazia Márton,
Rozs József, Novák Sándor, Hajba
Ilona, Veres Péter, Hajdu Géza.

Jutalomkönyvet nyertek: Veres Péter
(Hajdubogos) és Hajba Ilona (Kiskö-
rös).

A 43-ik számban között rejtvények
megfejtését a megfejtők és nyertesek
névsorával együtt jövő héten közöljük.

Kérdés: Csomagesztőt szeretnék telepíteni. Hol vizsgálthatnám meg a talajt a legmegfelelőbb szőlőfajta kiválasztása érdekében? (Ifj. D. T., Takasdada.)

Felelet: Az Elvira megfelelő alvart ad a jelzett falajon. Talaját mervizszoftára küldje az Orsz. Szőlészeti Intézetbe, melynek pontos címe: Budapest, Hermann Otó-út 15. A jelen esetben mézszartalomra kell csak vizsálni; küldjön azonban egy a feltalajból, mint 50 cm mélyről, azaz az altalajból 1-1 kg-ot. A vizsálati díj 6 pengő lesz.

Kérdés: 1. Házam mellett szomszédoknak fái vannak és gyökerei házam körül, sőt még a házamban is kihajtanak. Mit tegyek. 2. Két hold földem van és 8.10 P földöt vetettek ki rám. Mit tegyek. 3. Földem mellett, a szomszédos kőszög földön eperfák vannak, amelyeknek ágai földemre 2-3 méterre is behajlanak. Mit tegyek. (Hü előfizető, Medina.)

Felelet: 1. Amennyiben a szomszéd fájának hajtsái házáz veszélyeztetik és a szomszéd önként nem hajlandó ezen segíteni, forduljon a főszoftabírói hivatalhoz. 2. Akinek mezőgazdasági ingatlana 10 katasztrális holdat meg nem halad, földadót nem tartozik fizetni, ha mégis kivetették, fellebbezze meg. 3. Szóltassa fel a községet, hogy a maga földjére áthajló ágakat 15 napon belül vágassa le, ha ezt meg nem teszi, úgy az áthajló ágakat joza van Önnek levágni és az ágakat jozartani.

Kérdés: A 1939. törzsszáma hadikötevényekről kapnék-e az ében segélyt? (D. P., Somlóvárosi.)

Felelet: Ha kérvényezte és igényjogosult, úgy kap. Kérdés: Kérlekóromon mentem hazra a szomszéd községtől. Gépem elöl, balfelől egy kis magyar szőllő volt. A csendőrvár megállított és kérte, hogy van-e a szőllőre engedély és minthogy ilyen nem volt, a szőllőt levette. Jogosa-e a csendőrség magatartása? (N. I. Zalabár.)

Felelet: Az eset különlegessége miatt a helygizszoftárban külön utána érdeklődnék és így az ott kapott információkat megismerve közzétehetjük, hogy a nemzetszínű szőllőnek, akár bökliere, akár más járműre, házra, stb. való kifizesszőse nemcsak hogy nem tiltott dolog hanem a nemzeti érdelet apólasza szempontjából helyes és kívánatos.

Kérdés: Meg akarják adni nek a hitközséget alakítani, milyen terhekkel jár ez? (H. I., Zalkoppány.)

Felelet: Mint-hogy azt sem írja meg, hogy milyen feltekezt hitközségtől van szó, választ egyáltalán nem tudunk adni. Egyébként is es bajos a költészek nérvét előre megállapítani, mert az sokféle körülménytől, elsősorban a feltekeztetők tartozók számától, a feltekezt intézményekét és alkalmazottainak számától és nímépességétől függ.

Kérdés: Házamot átalakított és renováti munkálatokat végeztek 203 pengő költséggel. Hány százalékos kedvezményt nyervek? (M. B., Tiszatárján.)

Felelet: A tartozási adókedvezmények tekintetében a penzngizszoftárunknak 1936. évi december hó 21-én megjelelt 160.000/1936. száma rendelete intézkedik, mely az adókedvezményt s annak nérvét több különböző feltételhez köti. Forduljon tehát az adóhivatalhoz és ott a rendeletheb megtudhatja, hogy milyen adókedvezményre tarthat igényt.

Kérdés: Kezes vagyok már két éve 1600 pengőért és ennek véget akarok vetni, mit tegyek? (Egy hü előfizető.)

Felelet: Ha egy tartozásért kezességet vállalt, ez a kezesség mindaddig fennáll, amíg a tartozás ki nincs fizetve. Ha az egyenes adós a tartozást tudná, csak nem akarja megfizetni, úgy lehelyesebben teki, ha a tartozás megfizetésére öt bírói uton felszólítja.

Kérdés: Mezőgazdasági szakiskolát végeztam, ispani állást töltek be; jozom van-e gazdasági nyújtás? Felelet: Igen, jozოსult minden gazdaságeztetés-tesztvelő, tekintet nélkül arra, hogy milyen gazdasági iskolát végezt.

Kérdés: 1930 január 3-án 2.1534 négyzetes földet vettem közpénzért. A vételárat ki is fizettem, de az eladó az általam megvett ingatlant a mai napig sem tehermentesítette s közben védett hitokos lett. Mit tegyek? (P. K., Tiszassány.)

Felelet: Elsősorban a vételárat nem szabad lett volna kifizetnie, míg a megvett ingatlant nem tehermentesít. Ha ezt elmulasztotta, úgy most már csak egy köveletés áll fenn az eladóval szemben, az ingatlannra s köveletés azonban vértesszégű. Ez a köveletés azonban vértesszégű korlátozások alá esik és így nem tehet más, mint köveletés a helyi feltekeztetett bizottságnál bejelent.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

N. L. Mány. A „Ne hagyjátok” című jó... S. M., Martonvásár. Válogatunk belőlük... Sz. F., Úcsalános. A „Gyászbarorult ez az élet” címűt a közlendő közt soroljuk... Hálásan köszönjük az új előfizetőt... B. J., Kocs. Az utolsó szákszem nem jó, próbálja kijavítani... K. F. I., Kőtelek. Ezek közt nem találunk használható... K. K., Nagybörzsöny. Kérését teljesítettük... Özv. Sz. B-né, Nagyótfalu. Szíves elnézését kérjük a tévedésért... Mal számmunktól kezdve a rejtvények közlését megváltoztattuk... H. J., H. I., Sárobarod. Sikeresen gratulálunk... Türelmet kérünk... E. A. Welesberg. Ezt a verset nem közzétehetjük, mert az első része egy közismert magyar nóta... H. J. D. P., Pererek. Összinte szívvel köszönjük az új előfizetőt.

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza tiszavidekél 77 kg-os 20.40-20.85, 78 kg-os 20.70-21.15, 79 kg-os 20.95-21.35, 80 kg-os 21.10-21.45, felsőtiszavidekél 77 kg-os 20.30-20.80, 78 kg-os 20.60-21.10, 79 kg-os 20.85-21.30, 80 kg-os 21-21.40, duna-tiszaközi 77 kg-os 20.35-20.65, 78 kg-os 20.65-20.95, 79 kg-os 20.90-21.15, 80 kg-os 21-21.25, fejérmegyel 77 kg-os 20.40-20.95, 78 kg-os 20.70-20.95, 79 kg-os 20.95-21.15, 80 kg-os 21.05-21.25, többi áruval 77 kg-os 20.35-20.65, 78 kg-os 20.65-20.95, 79 kg-os 20.90-21.15, 80 kg-os 21-21.25, rozsa pestvidéki 18.70-18.80, egyéb 18.80-19, sorápra kiváló 21-23, sorápra la 19.50-20.50, sorápra 18.30-19, takarmányárpa la 16.50-17, Ha la 15.75-16.25, zab la 16.65-16.75, Ha 16.55-16.65, tengeri 6-áru 13.90-14, újru tisztított állományokról 11-11.10, egyéb állományokról 10.75-10.90, finom búzakarpa 12.70-12.80, 8-as búzatiszt 14.50-15.30 pengő mm-ként.

Határidősi piac. Rozs márc. 19.80-19.82, máj. 20-20.02, tenzéri máj. 12.80-12.82, júl. 13.30 pengő mm-ként.

Magpiac. A Mauthner Ödön magtermelés és magkereskedelmi rt. heti jelentése. A magpiacon az elmúlt hét folyamán nagyfokú fizlettelensz mutakozott. Bibyphere és löhere iránzata gyengült, lucernamag tartott. Borsók lanyhábbak. Mak változatlan. Báb esendes. Jömlősségi baltacemmag iránt érdeklődés. Bökköny tovább languhott. Tökmagban tartott árak mellett volt izletkötés. A Budapesti Áru-és Értéktesztő hivatalos igazségi megrsírását az Budapest: fehér köles 17-19, vörös köles 15-15.50, egyéb köles 13.50-14, repce 31-32, napraforgó fehér 21-22, napraforgó tarka 20-20.50, ab feladói állomás: tökmag nagyüzemi 27.50-29.50, kizsenni 26-27, mák 107-109, Viktória-borsó sterilizált 18.50-20, Express-borsó sterilizált 18.50-19.50, ősi borsó sterilizált 17-18, lenecs nagyüzemi 40-45, közpészumi 36-40, kizsenni 30-34, dunai szolványbáb 23.25-24, dunánült szolványbáb 23-23.75, gömbölyű firtárbab 21.50-22, hosszú firtárbab 21.50-22, lucernamag nyers arankás 190-215, löheremag nyers arankás 113-122, biberemag 60-68, muharmag 15.50-16.50, tavaszi bikköny 16-17, székessz bikköny 38-42, esillagfirtí felérés lapos 12.50-12.75 pengő.

Takarmány. Rétl széna I. r. 4.40-4.80, II. r. 4-4.20, III. r. 2.40-3.60, muharszéna 4.50-5.80, lucernaszéna 6-7.50, alomszalma I. r. 4.20-4.80, II. r. 3.90-4.40 pengő mm-ként.

Abraaktarmány. Árpakarpa 14.60, borsóhé 14.75, borsókarpa 15-15.25, borsókonkoly 13, buzakarpa 12.70-12.85, buza takarmányliszt 14.70-15.30, kökuszdiópogácsa 14.75, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 16.50, melész 9.50-10, napraforgópogácsa 15.50, rapszelet 7-8, repcepogácsa 12.50, rozskarpa 12.75, rozskarparmányliszt 14.60 pengő mm-ként.

Vágómarha. Bika, magyar Ia 62, tarka Ia 87-90, IIa 70-86, IIIa 54-68, ökrök, magyar Ia 95, IIa 64-80, IIIa 50, tarka Ia 92-100, IIa 60-72, IIIa 44, tehén, magyar Ia 60-72, IIa 54-56, tarka Ia 85-94, IIa 60-84, IIIa 44-58, bivaly, magyar 38-40, névendék 64-90, klesztonzi való 28-36 fillér kg-ként.

Borjú. Ia 110-113, IIa 102-109, IIIa 90-98 fillér kg-ként.

Tenyészmarhák és jánosokörök. Ia tarka jánosokör és beállítalt való 120 84-88, Ia fehér jánosokörök 83-88, 1 1/2 éves fészó 80-88, 1 1/2 éves tónó 80-85, fiatal fejős tehén 98-100 fillér kg-ként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima fiatal tirt daraboként 50 kg súlyban 50-56, prima bárány páronként legalább 80 kg súlyban 54-64 fillér kg-ként, gazdaságban etetés-itatás után mászával, 3 kg súlylevonással.

Ló. Könyebb kocsi 675, ígás kocsi 6 (nehéz nyugati) 450-950, (könnyű nyugati) 300-465, számar 70, alárendelt 10 70-300, vágó ló 40-235 pengő darabonként.

Sertésvásár. Uradalmi zsírteszt 340 kg-on felül 110-111.50, 340 kg-on alul 107-109, szedettteszt 96-106, öregsztés 96-109, angol tökéleteszt 106-108, kivételeszt 110, angol sonka-sztészt 100-111, exportzsír márkázott, vágólódon átvitte, csomagolás nélkül 164, felsztészt szalonválna Ia 143-146 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr 40 kilónál nehezebb, magyar 1.20-1.25, tarka 1.30-1.35 P. A 40 kilónál könnyebb marhabőr kilója 10 fillérel olcsóbb. Tarka bikabőr 45 kilóg marhabőrön, 55 kilóg 0.95-1, borjubőr hosszú lábbal 2, rövidlábba borjubőr 2.15-2.25, merino juhőr, zóldsúlyban 1-1.05 pengő kilónként. Mézarsólbőr darabonként 18 pengő, kisebb löbörét 10-20%-kal kevesebbet fizetnek.

Zöldész. Sárgarépa 12-20, petrezselyem 12-20, kevert zöldész 16-24, zelber 16-30, kalarabó 3-8 (db-ia), karkal 20-38, vöröshagyma, makói 12-20, közönszög 10-16, főghagyma 28-40, cékla 10-20, felekeszopsta 12-20, savanyított káposzta 32-36, kelkaposzta 10-18, vöröskáposzta 24-36, Fejesszálla 4-14, tormá 50-160, burgonya, Gülüba 9-12, ősz róza 7-9, nyári róza 9-12, Ella 6-8, kifli 16-20, tömör csiperkegomba 100-200, szdrított 400-1000, uborka, ecetes 100-120, zöldb. paprika, apró, hegyes 16-30, nagy, telti 16-40, 16k, főzö 10-16, süttőfő 10-16, sóska 16-30, paraj tisztított 12-20, feketeterék 16-24 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma (nemes) 50-150, birsalma 30-50, körte (nemes) 60-160, szilváz 120-150, gyümölcsöz 130-320, naspolya 40-88, csomagesztés 55-140, kevert szőlő 36-76, közönszög szőlő 24-56, dió, keményhéjú 60-100, dióhé 240-340, mozdoronybó 320-440, mandula, keményhéjú 60-100, félazott mandula 440-640, gésztenye 30-100 fillér kg-ként.

Szesz és szeszitalok. Az összes szeszfelék ára változatlan. A gyümölcsaltinkázott: törkölyaltinka 2.80, seprőaltinka 2.70-2.80, szilvőaltinka 4.10-4.20, eperaltinka 3.30, barackaltinka minőség szerinti 6, borsárat 3.45-3.55 pengő 10.000 liter-forgalmat III. táblázat szerint +3% forgalmi adó.

Idegen pénzmekek vételi és eladási ára. Száz pengőért többé kerül száz darab: Angol font 1670-1680, dollár 336-330, kanadai dollár 335-340, holland forint 186.20-188.20 pengő. Száz pengőért kevesebbe kerül száz darab: Csehkorona 11-11.70, szerb dinár 7.35-7.85, francia frank 11.10-11.60, lengyel zloty 60-61.40, román leu 2.85-3; bolgár leva 3.60-4; olasz lira 16.90-17.90, osztrák schilling 80-80.70; svájci frank 77.75-78.65 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járának.

Vásárook jegyzéke

Vasárnap, XI. 7. Állat-és kirakóvásár. Ábidszálók, Jászksír, Kunzentmárton. Ló-és kirakóvásár: Budapest. - Hétfő, XI. 8. Állat-és kirakóvásár: Bácsbokod, Esztergom, Dunakesztő, Hatvan, Kápolna, Kenderes, Kétegyháza, Kisvárd, Magyarkestő, Mohács, Mosonszentjános, Romhány, Sárszentpéter, Sárdos, Sál, Szolnok, Tiszecskő, Tolna, Várpalota. Ló, marha-és kirakóvásár: Gödre, Komáromváros. - Kedd, XI. 9. Állat-és kirakóvásár: Hatvan, Székesztő, Ló, marha-és kirakóvásár: Sármellék. - Szerda, XI. 10. Állat-és kirakóvásár: Áska, Vasvár. - Csütörtök, XI. 10. Állat-és kirakóvásár: Bikköny, Csorna, Hajdúdorog, Győrszentmárton, Gyulakestő, Marcaltó, Mezőkövesd, Nyírbátor, Toponár, Tahajd, Ló, marha-és kirakóvásár: Jászokmárton, Nagyszakács, Toponár, Törzsentmárton, Zalacszentgrót. Ló, marha-és sertésvásár: Devescs, Putnok. Kirakóvásár: Diósgyőr. - Péntek, XI. 11. Állat-és kirakóvásár: Gyoma. - Szombat, XI. 12. Állat-és kirakóvásár: Cibaklázsa, Gyoma, Makó, Szegvár.

Budapest I.

VASÁRNAP, XI. 7.

9.30: Hírek. 10.00: Református istentisztelet. 11.00: Róm. kath. istentisztelet. 12.30: 10.00: Adójárás-és vizáítás. 13.30: Hangverseny. 13.10: „Egészisztégügyi Kalendárium”. 14: Hanglémezek. 15: „Téli takarmányozás”. Zoltay Artur előadása. 15.30: Szalonzene. 16.30: „A fejelem”. Halasy Nagy József dr. előadása. 17: „Dalos, zenés utazás a felszólalóországi tavakon”. 18: „Huszéves az orosz hószivmzus”. 18.30: Cigányzene. 19.30: Jékely Zoltán versel. 20.05: Rádiógyüleeg közvetítés. Bécsből. 22.15: Zongora. 23: Jazz.

Állandó közvéletések hétköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglémezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Köt felolvasás. 11.10: Vizlézés. 12: Harangszó, időjárás-jelentés. 11.40: Időlézés. stb. 16.15: Pontos időlézés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, XI. 8.

12.05: Hegedű, zongora. 13.30: Balajka-zené. 16.15: Diákfőlézés. 17: Fazekas Mária magyar nőlkát énekel. 18: „Besztézetés a reggeli torna irántival”. 18.30: Hanglémezek. 19.25: Elbesztés, 20.10: Hangverseny. 22.15: Időjárás, 22.25: Cigányzene. 23.05: Jazz.

KEDD, XI. 9.

12.05: Katonazene. 13.30: Cigányzene. 16.10: Asszonyok tanácsadaja. 17: „A bordinay napja”. 17.30: Hanglémezek. 18.15: „Amig a hangból hanglémezes lesz”. 19: Szalonzene. 19.50: „Pehelyke”. Szilmi Irtai Lagerlöf Zelma. 21.55: Cigányzene. 22.10: Hangverseny.

SZERDA, XI. 10.

12.05: Thoma József zongorázik. 13: Hangverseny. 16.15: Diákfőlézés. 17: Munkásfőlézés. 17.30: Saxofon. 17.50: Előadás. 18.30: Cigányzene. 19.30: Opera-előadás. 23.10: Hanglémezek.

CSÜTÖRTÖK, XI. 11.

12.05: Cigányzene. 13.30: Ének. 14: Ének. 16.15: Mese. 17: „A mehesztés tanfolyam második része”. Valló Árpád előadása. 17.30: Női Kamarazenekar. 18: Sportelőadás. 18.15: Egyházzene hangverseny Szegeden. 19: Vízvári Mariska és Gál Gyula előadása. 20: Hanglémezek. 20.30: „Pilsudski és Smigly-Rydz Eduard”. 21: Cigányzene. 22: Szalonzene. 23: Jazz.

PÉNTEK, XI. 12.

12.05: Reudorf zongorázik. 13.30: Éneklőtes. 16.15: „Nincs lehetetlenség”. 17: Messék. 17.55: Hegedű. 18.30: „Dinutorok Velemben”. 19: Orbán Sándor magyar nőlkát énekel. 20: Besztézetés a Nemzeti Színház új örökös tagjairól. 20.35: Hangverseny. 21: Kibülgyi negyedóra. 22.10: Hanglémezek. 23.05: Jazz.

SZOMBAT, XI. 13.

12.05: Szalonzene. 13.30: Hanglémezek. 16.15: Harsányi Gizi mesél. 17: „Mit üzen a rádió?”. 17.30: Cigányzene. 18.35: „Hanglémezek a hollandiai juboreőről”. 19.25: Fischer Annie zongorázik. 20: „A vni bakancsban és fia a huszár”. Napszámli. Irtai Szigeti József. 22.10: Cigányzene. 23.10: Jazz.

Budapest II.

Vasárnap, XI. 7. 11.15: Cigányzene. 15: Hanglémezek. 16.35: Szalonzene. 18.50: Előadás. 19.30: Hegedű. 20.05: Előadás. 20.35: Hírek. 21: Hanglémezek. - Hétfő, XI. 8. 17.30: Előadás. 18.30: Felolvasás. 19: Némét lecke. 19.30: Ének. 20.10: Előadás. 21.05: Tánccemleke. - Kedd, XI. 9. 18.30: Gordonka. 19: Francia lecke. 19.25: Mezőgazdasági főléra. 19.55: Szalonzene. 20.20: Hanglémezek. - Szerda, XI. 10. 17.50: Hanglémezek. 18.30: Versék. 18.45: Olasz lecke. 19.25: Felolvasás. 20: Hírek. 20.35: Szalonzene. - Csütörtök, XI. 11. 17: Kamarazene. 19.25: Mezőgazdasági főléra. 19.55: Szalonzene. 20.20: Hanglémezek. - Péntek, XI. 12. 18: Szalonzene. 19: Gyorsírás. 19.30: Előadás. 20: Tánccemleke. 20.30: Hírek. - Szombat, XI. 13. 17.50: Mezőgazdasági főléra. 18.30: Hanglémezek. 19.45: Katonazene. 21.05: Hírek.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.